

ใบความรู้ เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การใช้คำและกลุ่มคำ

คำเป็นสารที่ผู้พูดหรือผู้เขียนเจตนาสื่อไปยังผู้ฟังหรือผู้อ่าน คำทุกคำจึงมีความหมาย ซึ่งอาจจะมี ความหมายโดยตรง และคำที่มีความหมายโดยนัย(เชิงเปรียบเทียบ หรือ นัยประหวัด)

๑. คำที่มีความหมายโดยตรง หมายถึง คำที่มีความหมายตามตัวอักษร ตัวอย่างคำที่มีความหมาย โดยตรง เช่น กิน เคี้ยวและกลืนลงกระเพาะ

ดาว สิ่ง que เห็นเป็นดวงมีแสงระยิบระยับในท้องฟ้าเวลากลางคืน

หมู สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เต้ามีกีบคู่ ตัวอ้วน

เพชร วัตถุธาตุคาร์บอน มีความแข็งแรง มีค่ามากใช้ทำเครื่องประดับ

บ้านเล็ก บ้านที่มีขนาดเล็ก

ยื่นซองขาว ส่งซองจดหมายสีขาวให้ผู้รับ

๒. คำที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง คำที่มีความหมายไม่ตรงตามความหมายตามตัวอักษร แต่มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้ส่งสารมีเจตนาส่งไปยังผู้รับเพื่อตีความเชิงเปรียบเทียบเองตัวอย่างคำที่มี ความหมายโดยนัย เช่น

กิน ฉ้อราษฎร์บังหลวงหรือคอร์รัปชัน

ดาว ความเด่น ความสวยงาม

หมู ง่าย

เพชร สิ่งที่มีค่ามาก

บ้านเล็ก ภรรยา น้อย

ยื่นซองขาว ไล่ออกจากงาน

การเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามความหมายและถูกต้องตามบริบทในการพูดและการเขียนเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อจะ ให้การพูดและการเขียนนั้นบรรลุสู่จุดมุ่งหมาย

ตัวอย่างประโยคการใช้คำความหมายโดยตรง/โดยนัย

๑. พวกเราควรกินอาหารเข้า

๒. ฉันรู้ว่าพวกนี้กินกันทั้งนั้น เจ้านายจึงเลยเพิ่งเลี้ยงพวกนี้อยู่

๓. ฟ้ายาคินนี้ดาวสวยเหลือเกิน

๔. เมื่อคืนเธอเป็นดาวของงานเลยนะ

๕. แหวนวงนี้เพชรน้ำงามจริงๆ

๖. โรงเรียนเรามีเพชรหลายคนโดยเฉพาะจากนักเรียนห้องนี้

ตัวอย่างประโยคที่ ๑, ๓, ๕ เป็นการใช้คำที่เป็นความหมายโดยตรง

ตัวอย่างประโยคที่ ๒, ๔, ๖ เป็นการใช้คำที่เป็นความหมายโดยนัย

ใบงาน เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
 หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
 รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงเติมความหมายโดยนัยของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

คำ	ความหมายโดยนัย
สุนัขจิ้งจอก	
นกพิราบ	
ถังแตก	
นกฮูก	
จับกบ	
เต่า	
เสื้อช้อนเล็บ	
หนอนหนังสือ	
หมูสนาม	
แพะ	
ลิง	
ผีเสื้อราตรี	
พวกสีม่วง	
ไม้ป่าเดียวกัน	
หม้อ	
น้ำใต้ศอก	
ตกมัน	
กินเด็ก	
หัวเสธ	
เรือจ้าง	
ตีนแมว	

แบบทดสอบ เรื่อง คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่องคำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงใช้คำที่กำหนดให้แต่งประโยคให้มีความหมายโดยนัย (๑๐ คะแนน)

๑. งูเห่า

.....

๒. หงส์

.....

๓. ไม้ประดับ

.....

๔. เสื่อ

.....

๕. กา

.....

๖. ดวงใจ

.....

๗. เกล็ด

.....

๘. ไฟเขียว

.....

๙. ตอ

.....

๑๐. ผ้าขาว

.....

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้น

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บสาระสำคัญ ความรู้ ข้อมูลที่น่าสนใจ และแนวความคิดหรือทัศนคติของผู้เขียนของเรื่องที่ย่าน

ใจความสำคัญ

ใจความสำคัญ หมายถึงใจความที่เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในย่อหน้านั้น จะเป็นใจความหรือประโยคเดียว ๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว อย่างมากไม่เกิน ๒ ประโยคเป็นใจความสำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า

การพิจารณาใจความสำคัญ

ใจความสำคัญจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งของข้อความดังต่อไปนี้

๑. อยู่ในตำแหน่งต้นของย่อหน้าและมีรายละเอียดวางอยู่ในตำแหน่งถัดไป

ตัวอย่าง

การพัฒนาชนบทมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับประเทศไทย เพราะสภาพชนบทของเรายังต้องการพัฒนาในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ดินทำกิน การประกอบอาชีพ ความเป็นอยู่ ปัญหาการศึกษาและสาธารณสุขที่ เหมาะสมซึ่งเรื่องต่างๆ เหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่งกับ ความยากจนและมักจะเป็นวงจรที่มีปัจจัยหนึ่งเป็นสาเหตุของอีกปัจจัยหนึ่งเสมอ...

ใจความสำคัญ คือ การพัฒนาชนบทมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับประเทศไทย

๒. อยู่ในตำแหน่งท้ายของย่อหน้า โดยกล่าวถึง รายละเอียดต่างๆ อย่างคลุม ๆ ไว้ก่อนในตอนต้น

ตัวอย่าง

กากพิช เศษของพิช หญ้า ใบไม้ หรือต้นพิช เมื่อไม่ใช้อย่างอื่นให้นำมาหมักรวมกับปุ๋ยคอก โดยกองรวมกันไว้ให้มีความชื้นพอสมควรและต้องกลับกองหมักนี้สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ต่อจากนั้นประมาณ ๑ เดือน วัสดุต่างๆ เหล่านี้ จะผุพังกลายเป็นอินทรีย์วัตถุ การทำปุ๋ยหมักวิธีง่ายๆ ก็แล้วเสร็จตามกรรมวิธี

ใจความสำคัญ คือ การทำปุ๋ยหมักวิธีง่าย ๆ

๓. อยู่ในตำแหน่งต้นและท้ายย่อหน้า มีรายละเอียดอยู่ตรงกลาง

ตัวอย่าง

รถยนต์นับได้ว่าเป็นพาหนะที่จำเป็นสำหรับธุรกิจ เพราะนักธุรกิจไม่ต้องการใช้เวลามากในการเดินทาง การใช้น้ำมันน้อยหรือการเพิ่มความสะดวกรวดเร็วได้มากเท่าไรก็ยิ่งเป็นการเพิ่มกำไรเครื่องนุ่งห่ม อาจกล่าวได้ว่ารถยนต์ คือ ปัจจัยที่ ๕ ของนักธุรกิจ

ใจความสำคัญ คือ รถยนต์นับได้ว่าเป็นพาหนะที่จำเป็นสำหรับธุรกิจ อาจกล่าวได้ว่ารถยนต์ คือ ปัจจัยที่ ๕ ของนักธุรกิจ

๔. อยู่ในตำแหน่งกลางย่อหน้า มีรายละเอียดอยู่ตอนต้นกับตอนท้าย
ตัวอย่าง

ในปัจจุบันเรามักจะพบโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ให้คนดื่มเครื่องดื่มที่เป็นอาหารเสริมอยู่เสมอ ซึ่งมีหลายประเภทหลายผลิตภัณฑ์ มีความจำเป็นและไม่จำเป็นต่อร่างกาย เครื่องดื่มนมก็เป็นเครื่องดื่มอาหารเสริมชนิดหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อร่างกาย เพราะมีส่วนประกอบของแร่ธาตุอาหารหลายอย่าง ได้แก่ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน เกลือแร่ และวิตามิน แร่ธาตุอาหารดังกล่าวนี้จะไปช่วยเสริมสร้างและซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอของร่างกาย มีส่วนทำให้ร่างกายเจริญเติบโตแข็งแรงและมีพลังงานสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ใจความสำคัญ คือ เครื่องดื่มนมเป็นเครื่องดื่มอาหารเสริมชนิดหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อร่างกาย

วิธีค้นหาใจความ

ใจความอาจไม่ปรากฏให้เห็นชัดเจน นักเรียนซึ่งเป็นผู้อ่านต้องอาศัยการสังเกตจึงจะสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง การสังเกตดังกล่าวต้องอาศัยหลักการคิดขั้นเข้าใจ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถค้นหาใจความของเรื่องได้ ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (๒๕๔๗) ได้กล่าวถึงวิธีค้นหาใจความไว้ดังนี้

๑) อ่านชื่อเรื่องทุกถ้อยคำ ทำความเข้าใจความหมายก่อนที่จะอ่านเนื้อเรื่อง โดยทั่วไปชื่อเรื่องจะให้แนวทางเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง แต่อาจมีบางเรื่องชื่อเรื่องไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องเลย ชื่อเรื่องที่อ่านแล้วไม่เข้าใจควรใช้พจนานุกรมเปิดหาความหมายให้เข้าใจก่อนอ่านเนื้อเรื่อง

๒) อ่านละเอียดทีละย่อหน้า เมื่ออ่านจบแต่ละย่อหน้าให้หาประโยคสำคัญของย่อหน้า ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในตอนต้น ตอนกลางหรือตอนท้ายของย่อหน้าตอนใดตอนหนึ่ง อาจเป็นประโยคสามัญ ประโยครวมหรือประโยคซ้อน อย่างใดอย่างหนึ่งด้วยเช่นกัน ประโยคที่เหลือของเราน่าจะเป็นประโยคผลความ

๓) จัดบันทึกประโยคสำคัญของแต่ละย่อหน้าลงสมุด ส่วนที่เป็นผลความไม่ต้องบันทึก

๔) อ่านละเอียดประโยคสำคัญที่บันทึกไว้โดยเทียบเคียงกับเนื้อเรื่องที่อ่านทั้งหมดเพื่อความแน่ใจว่าประโยคต่างๆ ที่บันทึกไว้ เป็นประโยคสำคัญของแต่ละย่อหน้าอย่างแท้จริง

๕) นำประโยคสำคัญทั้งหมดที่บันทึกไว้มาเขียนเรียงลำดับให้เป็นใจความ โดยปรับภาษาให้สละสลวยและให้มีความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน

๖) อ่านละเอียดใจความที่ปรับภาษาเพื่อความถูกต้องชัดเจน พร้อมทั้งตรวจทานความถูกต้องของการสะกดคำ การเว้นวรรคและหลักภาษา

ใบงานที่ ๑ เรื่อง แข่งขันกันตอบ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้น

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วแข่งขันกันตอบปากเปล่า ว่าประโยคใดเป็นประโยคใจความสำคัญ

ข้อที่ ๑ อริสโตเติล นักปรัชญาชาวกรีกโบราณเคยเข้าใจว่า โลกเป็นศูนย์กลางของจักรวาล มีดวงดาวต่างๆ รวมทั้งด้วยดวงอาทิตย์โคจรรอบๆ ส่วนสวรรค์อยู่นอกอวกาศ โลกอยู่ด้านล่าง น้ำอยู่บนโลก ลมอยู่เหนือฟ้า และไฟอยู่เหนือลมอีกทีหนึ่ง

ข้อ ๒ รูโรเป็นชายหนุ่มที่รักธรรมชาติ ในตอนเช้าตรู่ของทุกวัน เขาจะเข้าป่าเพื่อไปชมธรรมชาติ ฟังเสียงนก ร้อง เสียงน้ำไหลจากน้ำตก เสียงลมพัดทำให้ใบไม้ไหว เขาจะนั่งชมธรรมชาติอยู่เช่นนี้ตลอดวัน โดยมีได้ทำงาน ใดๆ เลย

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ : รายงานการวิจัย

ข้อ ๓ สุนากับบาลานเป็นพี่น้องฝาแฝด อาศัยอยู่ในป่า มีร่างกายแข็งแรงสามารถใช้หอกและธนูเป็นอาวุธ บิดาของเขาเสียชีวิตตั้งแต่เขายังเล็ก หญิงหม้ายมารดาของเด็กชายฝาแฝดได้เลี้ยงดูสุนากับบาลานด้วยความยากลำบาก ครอบครัวของเขามีชีวิตอยู่ด้วยการอาศัยพืชผักผลไม้จากในป่า สุนากับบาลานมีจิตใจไม่เคยทำร้ายสัตว์ ด้วยเหตุนี้จึงมีสัตว์ต่างๆ เป็นเพื่อนเล่นจำนวนมาก

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ : รายงานการวิจัย

ข้อ ๔ แม่มีน้ำใจกว้างขวาง จนภายหลังถึงกับต้องแหวกว่ายน้ำตาของตัวเอง ช่วยเหลือผู้อื่น รักญาติพี่น้องญาติคนใดเกิดขัดสนจนยากแม้จะเกิดจากความสมัครใจ ดำเนินตนในทางที่ผิดที่เห็นชัดๆ จนถึงกับคุณตา คุณยายจะไว้ในประเภทผู้เป็นภัยสำหรับตระกูล วางอุบายหาไม่ยอมยุ่งเกี่ยว พวกนี้มักจะหลบเลี่ยงคุณตาคุณยาย เข้ามาพบปะแม่แล้วก็ไม่ผิดหวัง

แพร เยื่อไม้ : แม่

ข้อ ๕ แม่จากไปเมื่อฉันเป็นเณรได้สองพรรษา ฉันคิดว่าความตายกรุณาแม่ช่วยปลดเปลื้องความทุกข์ทรมานให้แม่ แต่ฉันก็ต้องร้องไห้ ฉันร้องไห้อย่างมากมายพยายามระงับดับปลงอย่างไรก็ไม่ไหว พลอยให้ญาติหญิงคนหนึ่งสะอื้นให้ และเปลือตัวเข้ามาโอบประคอง ฉันร้องไห้ด้วยคิดว่า ต่อแต่นี้ฉันจะต้องอยู่เพียงลำพัง หรือไม่ก็ถูกทอดทิ้งให้อยู่กับคนแปลกหน้าไปชั่วชีวิต

แพร เยื่อไม้ : แม่

ข้อ ๖ ตอนกลางคืนหน้าร้อนที่ต้นลำพูมีหิ่งห้อยบินวนอยู่เต็มทุกต้น หิ่งห้อยนี้เป็นแมลงเล็กๆ ที่มีแสงในตัวเอง เวลามันบินแลดู วิบแว็บ วิบแว็บ สวยมาก บริเวณอื่นมืดหมด ยกเว้นต้นลำพูที่มีหิ่งห้อยส่องแสงสว่างอยู่ ระเบียบระเบียบเรากับงานวัดเฉลิม สวยน่าดูมาก โดยเฉพาะในเวลากลางคืนข้างแรมที่มีเดือนมืด ต้นลำพูจะสว่างดี มาก

ทิพย์วาทินี สนิทวงศ์ฯ : เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก

ข้อ ๗ พ่อแม่คือผู้ที่เราควรเคารพกราบไหว้ ที่นี้เรามาวัดนี้เรามาฉลองกันเสียทีให้รู้ว่าของดีของถูก แท้ที่จริงนั้นมันอยู่ที่ไหน คือใคร พ่อแม่เรานั้นแหละเป็นอะไรทุกอย่างให้เรา เป็นพระของเราเป็นเทวดาของเรา เป็นพระพรหมของเรา เป็นครูคนแรกของเรา เป็นผู้ที่เราควรเคารพกราบไหว้บูชาสักการะทุกคำเข้าช้านอน

พระเทพวิสุทธิเมธี (ปัญญานันทภิกขุ) บุพการี กตัญญูทเวที

ข้อ ๘ ขวัญเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน คนไทยเชื่อกันว่าขวัญอยู่กับตัวก็เป็นสิริมงคล สุขสบาย จิตใจมั่นคง ประเพณีการทำขวัญข้าวจึงสืบทอดกันมาในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย ดังปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ เช่นพิธีทำขวัญนาค พิธีทำขวัญเรือน พิธีเรียกขวัญคู่บ่าวสาว เพลงกล่อมเด็กเรียกขวัญ

ข้อ ๙ ที่โรงเรียนฝรั่งแม่ชอบเรียนภาษาไทยมาก เพราะได้เรียนหนังสือตรุณศึกษา ที่ยกสุภาษิตหรือคำพังเพยมาสอนตอนท้ายบททุกบท และมีทายอะไร่อยด้วย ที่แม่ชอบอีกอย่างหนึ่งคือ ภาษาอังกฤษ ครูให้นักเรียนท่องศัพท์เป็นการบ้านทุกวัน วันละ ๑๐-๑๕ คำ เพราะตอนเช้าก็ให้นักเรียนไปยืนท่องศัพท์ให้ฟังที่โต๊ะครู ใครท่องผิดก็ต้องแบมือให้ครูตีเฝียะๆ ๓ ที แต่แม่ไม่เคยโดนตี

หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน : วิวธิภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ข้อ ๑๐ ความเสียสละเป็นการเสียอย่างเดียที่มีคุณค่าและไม่เสียหาย แต่เป็นการเสียที่มีคุณประโยชน์ความดีอยู่ในตัวและมีผลดีเมื่อปฏิบัติเป็นเหตุให้บุคคลมีน้ำใจช่วยเหลือกันและกัน เป็นเหตุให้บุคคลพุดจាក់กันด้วยไมตรีใฝ่ประโยชน์แก่กันและกัน และเป็นเหตุให้บุคคลไม่ถ้อยศถืออย่าง ด้วยความมานะถือตัวจัดสามารถลดความเห็นแก่ตัวลงได้ความเสียสละจึงมีคุณค่าต่อสังคมมาก

พระราชวิสุทธิโมลี

ใบงานที่ ๒ เรื่อง ทำนมองตัวเองอย่างไร หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้น

คำชี้แจง จงอ่านเรื่อง “ทำนมองตัวเองอย่างไร” แล้วตอบคำถามในกรอบข้างล่าง

ทำนมองตัวเองอย่างไร

สาวชาวไต้หวันผู้หนึ่ง เป็นโรคสมองพิการแต่กำเนิด (cerebral palsy) ไม่สามารถเคลื่อนไหวตามปกติ และพูดจาไม่ได้ แต่ด้วยความมุ่งมั่นและศรัทธาเธอสามารถเรียนจบปริญญาเอกจากสหรัฐฯ แล้วแสดงทัศนคติของเธอในที่ต่างๆ เพื่อให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้อื่น

ครั้งหนึ่ง เธอรับเชิญไปบรรยายด้วยการเขียน (เธอพูดไม่ได้ต้องใช้วิธีเขียน) หลังบรรยายเสร็จ มีนักเรียนคนหนึ่งตั้งคำถามว่า

“ท่านอยู่ในสภาพนี้โดยกำเนิด แล้วท่านไม่รู้สึกล้อใจหรือทำนมองตัวเองอย่างไร” คำถามอันละเอียดอ่อนนี้ สร้างความตะลึงแก่ที่ประชุมไม่น้อย ต่างเกรงว่าคำถามนี้จะทิ่มแทงจิตใจของเธอ ปรากฏว่าเธอหันหน้าไปยังแผ่นกระดาน เขียนตัวหนังสืออย่างไม่สะทกสะท้านว่า “ฉันมองดูตัวเองอย่างไร” เธอหันหน้ายิ้มให้ผู้ร่วมประชุม แล้วเขียน

๑. ฉันน่ารักมาก
๒. ขาฉันเรียวยาวสวยดี
๓. คุณพ่อคุณแม่รักฉันจัง
๔. พระเจ้าประทานรักแก่ฉัน
๕. ฉันวาดภาพได้ ฉันแต่งหนังสือได้
๖. ฉันมีแมวที่น่ารัก

และ....ขณะนั้น ที่ประชุมเงียบกริบ ไม่มีเสียงพูดจาใดๆ เธอหันกลับมามองดูทุกคน แล้วเขียนคำสรุปบนแผ่นกระดานว่า “ฉันมองแต่สิ่งที่ฉันมี ไม่มองสิ่งที่ฉันขาด” หลังจากนั้นไม่กี่วินาที เสียงปรบมือดังสนั่นในที่ประชุมพร้อมทั้งน้ำตาที่สะท้อนใจจากหลายๆ คน ณ วันนั้น ทัศนคติเชิงสุขนิยม และบทพิสูจน์ของเธอเพิ่มกำลังใจแก่ผู้คนมากมาย ผู้เป็นโรคสมองพิการผู้นี้คือ น.ส. หวางเหมยเหลียน ศิลปินวาดรูป ดุษฎีบัณฑิตจาก UCLA ผู้เคยจัดนิทรรศการภาพเขียนส่วนตัวหลายครั้งในไต้หวัน “ฉันมองแต่สิ่งที่ฉันมี ไม่มองสิ่งที่ฉันขาด” ฉันชอบทัศนคติต่อชีวิตแบบนี้ ซึ่งถูกหลักสุขภาพจิตและสบายใจด้วย ความสุขไม่ได้ อยู่ที่ครอบครองสิ่งใดมากแค่ไหน แต่อยู่ที่คุณมีทัศนคติอย่างไรในการมองสิ่งต่างๆ

ใจความสำคัญที่ได้จากบทอ่าน คือ

.....

นักเรียนสามารถนำใจความสำคัญที่ได้นี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ระบุ มา ๒ ข้อ

๑.....

๒.....

**เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง แข่งขันกันตอบ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้น**

ข้อ ๑ อริสโตเติล นักปรัชญาชาวกรีกเคยเข้าใจว่าโลกเป็นศูนย์กลางของจักรวาล

ข้อ ๒ รูโรเป็นชายหนุ่มที่รักธรรมชาติ

ข้อ ๓ มารดาของฮุนาและฮาลานเลี้ยงดูทั้งสองด้วยความยากลำบาก

ข้อ ๔ แมมีน้ำใจกว้างขวาง จนภายหลังต้องเสียใจ เสียหน้าตา

ข้อ ๕ แม่จากเณรไปตั้งแต่เณรได้สองพรรษา

ข้อ ๖ หิ่งห้อยเป็นแมลงตัวเล็กๆ ที่มีแสงสว่างในตัวเอง

ข้อ ๗ พ่อแม่คือผู้ที่เราต้องเคารพกราบไหว้

ข้อ ๘ ขวัญเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน

ข้อ ๙ ที่โรงเรียนฝรั่ง แม่ชอบเรียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

ข้อ ๑๐ ความเสียสละมีคุณค่าต่อสังคมมาก

**เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง ท่านมองตัวเองอย่างไร หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้น**

ใจความสำคัญที่ได้จากบทอ่าน คือ จงมองแต่สิ่งที่มีอย่างมองสิ่งขาด / ความสุขไม่ได้อยู่ที่คุณครอบครองสิ่งใดมากแค่ไหน แต่อยู่ที่คุณมีทัศนคติอย่างไรในการมองสิ่งต่างๆ

นักเรียนสามารถนำใจความสำคัญที่ได้นี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ระบุ มา ๒ ข้อ

๑. เป็นข้อคิดเตือนใจไม่ให้เราเลียนแบบใคร หรืออยากมีอยากเป็นอย่างคนอื่น พอใจในสิ่งที่ตนมี ตนเป็น
๒. มีมุมมองชีวิตเป็นบวก ใช้สิ่งที่มีสิ่งที่เป็นอย่างเห็นคุณค่า มีชีวิตอย่างพอเพียง ไม่เรียกร้อง โวยวาย
(อยู่ในดุลยพินิจของครู ให้คำตอบสัมพันธ์กับใจความที่ได้จากการอ่าน)

แบบทดสอบ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้น

จงอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๑๐

การเล่นजाโต

การเล่นजाโต คือ การเล่นหมากรุก ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยพระเจ้าชียงที่ปกครองเมืองบันนังซาเร็ง ปัจจุบันนี้เป็นชื่อตำบลหนึ่งในอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

พระเจ้าชียงเป็นพระราชามีหน้าตาคล้ายหนุมาน คือมีเขี้ยวและมีหางเรื่องราวของพระองค์ มีดังนี้

พระราชองค์หนึ่งครองเมืองบันนังซาเร็ง พระองค์มีธิดาโฉมงามองค์หนึ่ง เมื่อถึงวัยที่จะมีคู่ พระองค์จึงประกาศว่า ผู้ที่ขึ้นต้นซาเร็งได้สูงสุดจะได้ครองเมืองบันนังซาเร็งและได้แต่งงานกับนาง ต้นซาเร็งมีลักษณะคล้ายกับต้นตาลแต่สูงมาก

ชายหนุ่มจำนวนมากต่างอาสาขึ้นต้นซาเร็งแต่ก็ไม่สามารถขึ้นไปถึงยอดได้ จนกระทั่งถึงชายคนสุดท้ายที่อาสา เขามีหน้าตาหน้าเกลียดมีเขี้ยวและมีหาง พระราชอนุญาตเพราะคิดว่าคงไม่สามารถจะขึ้นไปถึงยอดของต้นซาเร็งได้ แต่ปรากฏว่าชายคนนั้นขึ้นไปถึง พระองค์จึงจำต้องยกธิดาแลเมืองบันนังซาเร็งให้ครอบครอง คือ พระเจ้าชียงนั่นเอง

พระเจ้าชียงสร้างที่ประทับไว้สูงมากเพราะไม่ต้องการให้ผู้ใดเห็นหน้า สิ่งที่พระองค์โปรดปรานคือการกินตับและเนื้อมนุษย์ ซึ่งอาจช่วยให้ร่างกายแข็งแรง ทหารต้องนำมาถวายวันละ 1 คน จนกระทั่งราษฎรในเมืองเหลือน้อยลงทุกวัน

มนตรีเป็นนามของอำมาตย์ที่ฉลาดที่สุดของเมืองนั้น เขาคิดหาทางที่จะทำให้พระเจ้าชียงหยุดกินเนื้อมนุษย์ ได้วางแผนให้มีการแข่งขันการเล่นजाโตต่อหน้าพระเจ้าชียง ซึ่งฝ่ายตรงข้ามมาจากเมืองอื่น การเล่นजाโตระหว่างอำมาตย์มนตรีกับฝ่ายตรงข้ามดำเนินไปอย่างเคร่งเครียด จนกระทั่งปรากฏว่าอำมาตย์เหลือ “ขุน” เพียงตัวเดียว “ขุน” ในความหมายนี้ แปลว่า “พระราช” ในที่สุดอำมาตย์มนตรีจึงมุมไม่สามารถเดินต่อไปได้และพ่ายแพ้ต่อฝ่ายตรงข้าม พระเจ้าชียงจึงได้คิดว่า “ถ้าเรากินราษฎรหมดแล้ว จะสู้รบกับข้าศึกอย่างไร” ตั้งแต่นั้นมาพระเจ้าชียงก็รักราษฎรและปกครองให้อยู่อย่างมีความสุข พระองค์ได้ให้รางวัลแก่อำมาตย์มนตรีและฝ่ายตรงข้ามที่ทำให้พระองค์คิดได้ ก็พาजाโตจึงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ : รายงานการวิจัยฯ

คำสั่ง เขียนกากบาท (X) ทับบนตัวอักษรที่ตรงกับข้อถูกที่สุดในกระดาษคำตอบ

๑. จาโตคือการเล่นกีฬาประเภทใด (รู้-จำ)

ก. หมากเก็บ	ข. หมากแยก
ค. หมากฮอส	ง. หมากรูก

๒. ข้อใดตรงกับข้อสรุปของเรื่องนี้ (เข้าใจ)

- ก. ความพ่ายแพ้การเล่นจาโตของอำมาตย์มนตรีเป็นเหตุให้พระเจ้าชียงเล็กกินมนุษย์
- ข. พระเจ้าชียงกินเนื้อและตับของมนุษย์ เพื่อช่วยให้ร่างกายแข็งแรง
- ค. จาโตเป็นกีฬาที่นิยมเล่นในชั้นสูงมากกว่าจะเล่นกันในหมู่ชนทั่วไป
- ง. พระเจ้าชียงโปรดปรานการเล่นจาโตเท่ากับการกินมนุษย์

๓. พระเจ้าชียงมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากมนุษย์ทั่วไปอย่างไร (เข้าใจ)

ก. มีเขี้ยวและหาง	ข. มีหน้าตาน่าเกลียด
ค. มีเขี้ยว หาง และหน้าตาน่าเกลียด	ง. มีอวัยวะขา แขน พิกลพิการ

๔. อะไรที่นักเรียนได้จากเรื่องนี้และคิดว่าจะนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวันได้ (นำไปใช้)

- ก. การรู้จักเลือกรับประทานอาหารที่อร่อย
- ข. การรู้จักให้ความเมตตาและช่วยเหลือผู้อื่น
- ค. การรู้จักเลือกเล่นกีฬาที่เหมาะสมกับความสามารถของตน
- ง. การบริหารร่างกายให้แข็งแรง

๕. การเสนอเรื่องนี้ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องใดมากที่สุด (เข้าใจ)

ก. ประวัติของพระเจ้าชียง	ข. ที่มาของการเล่นจาโต
ค. วิธีเล่นจาโต	ง. ประเภทของจาโต

๖. ในการเล่นจาโต ตัว “ขุน” มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับผู้ใด (เข้าใจ)

- ก. ขุนพลที่นำหน้ากองทัพในการออกศึก
- ข. อำมาตย์ที่มีสติปัญญา เฉลียวฉลาด
- ค. พระราชาที่ปกครองบ้านเมือง
- ง. ผู้กล้าหาญที่ช่วยเหลือผู้ทำความดี

๗. พระเจ้าชียงมีลักษณะที่ดีในข้อใด (วิเคราะห์)

ก. มีน้ำใจนักกีฬา	ข. มีร่างกายแข็งแรง
ค. บริจาคสิ่งของ	ง. ชอบบอญในที่สูง

๘. อะไรที่แสดงให้เห็นว่าพระเจ้าชียงมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด (วิเคราะห์)

- ก. เอาชนะคู่ต่อสู้ที่แข็งแรงที่สุดในการแข่งขันกีฬา
- ข. ต่อสู้กับข้าศึกจำนวนมากจนได้รับชัยชนะ
- ค. การคัดเลือกอำมาตย์ที่ฉลาดที่สุดในเมือง
- ง. การเข้าใจความหมายของตัวขุนที่อำมาตย์มนตรีเหลืออยู่เพียงตัวเดียว

๙. วรรณคดีไทยเรื่องใดที่ใช้การแพ้ชนะของกีฬามาตัดสินชะตากรรมของบ้านเมืองคล้ายกับเรื่องการเล่นจาโต (สังเคราะห์)

ก. รามเกียรติ์	ข. สังข์ทอง
ค. ขุนช้าง ขุนแผน	ง. พระอภัยมณี

๑๐. เมื่ออ่านเรื่องนี้แล้วนักเรียนคิดว่าอะไรที่เป็นจริงตลอดไป (ประเมินค่า)

- ก. การเล่นจาโตมียู่ทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ
- ข. บ้านนั้งซาเร้งเป็นเมืองสำคัญของไทยในปัจจุบัน
- ค. ตับเต็ก็ยังเป็นอาหารที่วิเศษสำหรับคนบางกลุ่ม
- ง. ซาเร้งหรือต้นตาลมีเฉพาะภาคใต้เท่านั้น

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านประเมินคุณค่า หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่องคุณค่าวรรณกรรม รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การอ่านประเมินคุณค่า

การอ่านประเมินคุณค่า เป็นขั้นตอนการอ่านที่ต่อเนื่องจากการอ่านวิเคราะห์ วิเคราะห์ เนื่องจากเป็นการอ่านเพื่ออธิบายลักษณะของงานเขียนหรือสารที่อ่านว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร มีคุณค่าหรือมีข้อบกพร่องอย่างไร

ด้วยเหตุนี้ก่อนที่จะมีการประเมินคุณค่างานเขียน ผู้ประเมินจะต้องพิจารณางานเขียนอย่างละเอียด เพื่อทำความเข้าใจ ดีความหมายที่แฝงเร้น วิเคราะห์เนื้อหาของงานและพิจารณาคูณค่าของงานเขียนทั้งในด้านของสังคมและความงามทางวรรณศิลป์

แนวทางการอ่านประเมินคุณค่า

๑. พิจารณาเนื้อหาและองค์ประกอบของเนื้อหา ว่าเนื้อหาของสิ่งที่อ่านมีองค์ประกอบใดบ้าง เพื่อแยกแยะว่าแต่ละส่วนมีลักษณะอย่างไร มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

๒. พิจารณาคูณค่าด้านวรรณศิลป์ เป็นการพิจารณาถึงการใช้ภาษาและความงามทางภาษาในงานเขียนว่างานเขียนนั้น มีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีความไพเราะงดงาม และมีการใช้เสียงและความหมายที่ช่วยให้เกิดจินตนาการในการอ่านได้มากเพียงใด

๓. พิจารณาแนวคิด เป็นการพิจารณาว่าผู้เขียนนำเสนอเรื่องราวใด มีแนวคิดใดบ้างที่มีคุณค่า มีการเสนอแนวทางในการนำเสนอข้อมูลแนวคิดที่ดีที่มีคุณค่าไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร งานเขียนชิ้นหนึ่ง ๆ อาจมีผลต่อผู้อ่านได้สองประการใหญ่ ๆ คือ ผลทางด้านความเพลิดเพลินและผลทางด้านสติปัญญา

การอ่านวิจารณ์เป็นการอ่านที่มีความลึกซึ้งเพราะการอ่านวิจารณ์ผู้อ่านจะต้องสามารถประเมินค่าที่อ่านได้ว่ามีประโยชน์และจะนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร กระบวนการของการวิจารณ์ผู้อ่านจะต้องเริ่มอ่านจากการตีความเรื่องผู้อ่านว่าผู้เขียนต้องการสื่อสารเรื่องใด โดยพิจารณาเสียงจากผู้ประพันธ์ที่แฝงอยู่ในผลงาน รวมถึงการตีความจากความหมายของคำเพราะงานเขียนที่ได้รับกรยอมรับว่ามีคุณค่าจะไม่สื่อสารจากผู้อ่านอย่างตรงไปตรงมา แต่จะใช้ข้อความที่แฝงนัยสำคัญ เพื่อให้ผู้อ่านตีความด้วยตนเองเมื่อผู้อ่านตีความเรื่องผู้อ่านได้แล้วก็สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์เรื่องผู้อ่านได้ว่าองค์ประกอบต่างๆที่เรียบเรียงกันเป็นผลงานมีความเหมาะสม สอดรับ และส่งเสริมให้แนวคิดหลักของเรื่องมีความโดดเด่นหรือไม่อย่างไร สุดท้ายผู้อ่านจะประเมินได้ว่าเรื่องผู้อ่านนั้นมีคุณค่ากับตนเอง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในด้านใดด้านหนึ่งได้

ใบงานที่ ๑ เรื่องสองพี่น้อง
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องคุณค่าวรรณกรรม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จงอ่านเรื่องต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามตามที่กำหนด

นิทานเรื่อง “สองพี่น้อง”

ครอบครัวชาวนาครอบครัวหนึ่งมีลูกชายสองคน ทั้งสองเป็นพี่น้องที่รักกันมาก จนกระทั่งพ่อแม่แก่เฒ่าและสิ้นอายุไขไป สองพี่น้องจึงแยกย้ายกันไปสร้างครอบครัวของตนเอง แต่ก็ยังปลูกบ้านอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน และไปมาหาสู่อย่างรักใคร่อยู่เสมอ

สองพี่น้องยังคงยึดอาชีพชาวนาปลูกข้าวเลี้ยงชีพเช่นเดียวกับพ่อแม่ และใช้ชีวิตครอบครัวอย่างสันโดษพอเพียง แม้จะไม่ได้มีเงินทองร่ำรวยอะไร แต่ก็มีความสุขตามอัตภาพ มีได้ลำบากยากแค้นอะไรนัก

อยู่มาปีหนึ่ง ชาวนาคนที่ทำนาได้ข้าวมากกว่าทุกๆ ปี จึงมีใจคิดถึงเผื่อแผ่ไปถึงน้องชาย เขากล่าวกับภรรยาของตนในเย็นวันหนึ่งว่า

“เธอจะว่าอย่างไร หากฉันจะเอาข้าวที่เราเก็บเกี่ยวได้ในปีนี้ไปแบ่งให้น้องชายของฉันบ้าง”

“ทำไมหรือจ๊ะ นาของน้องชายเธอได้ข้าวไม่ด้นักหรือ” ภรรยาของชาวนาผู้พี่เอ่ยถาม

“เปล่าหรือจ๊ะ นาของน้องชายฉันก็ได้ข้าวรวงสวยดีไม่แพ้ของเราหรอก แต่ฉันเห็นว่าครอบครัวของเขามีหลายปากหลายท้องให้ต้องเลี้ยงดู ทั้งตัวเขา เมียเขาและลูกเล็กๆ อีกหลายคน ส่วนเรานั้นมีกันแค่สองคน ผัวเมีย ซึ่งฉันคิดว่าแค่ข้าวเพียงไม่กี่กระสอบก็น่าจะทำให้เราสองคนอิ่มท้องไปจนถึงปีหน้าได้แล้ว” ชาวนาผู้พี่กล่าวแก่ภรรยา

“อืม! ฉันเห็นด้วยจ๊ะ น้องชายของเธอก็มีน้ำใจกับเราสองคนเสมอมา เมื่อมีพืชผักผลไม้ดีๆ เกิดขึ้นในไร่นาเขา เขาก็นำมาให้เราทุกครั้ง เมื่อข้าวของเรามีมากจนเหลือกิน เธอก็จัดแบ่งไปให้ครอบครัวของน้องชายเธอบ้างเถิดจ๊ะ”

เมื่อภรรยาสนับสนุนเป็นอย่างดีเช่นนั้น ชาวนาผู้พี่ก็จัดการบรรจุข้าวลงกระสอบขนาดใหญ่ แล้วรอนจนมีดค่าจึงค่อยแบกกระสอบนั้นไปยังบ้านของน้องชาย และทิ้งกระสอบข้าวไว้นอกประตูบ้านอย่างเงียบเชียบ ที่ต้องทำเช่นนั้น เพราะชาวนาผู้พี่เกรงว่า ถ้าเอาไปให้ตอนกลางวันและน้องชายรู้ น้องชายอาจจะปฏิเสธข้าวของเขาเพราะความเกรงใจก็เป็นได้

วันรุ่งขึ้น เมื่อชาวนาผู้พี่ไปนับกระสอบข้าวที่เหลืออยู่ในยุ้งข้าวก็ต้องประหลาดใจ เพราะปรากฏว่ากระสอบข้าวทั้งหมดยังมีจำนวนเท่าเดิม

“เอ! เมื่อคืนเรานำข้าวไปให้น้องชายหนึ่งกระสอบ แล้วทำไมข้าวของเรายังมีอยู่เท่าเดิมเล่า หรือว่าเราจะนับผิด ถ้าอย่างนั้น เราเอาข้าวไปให้น้องอีกสักหนึ่งกระสอบดีกว่า” ชาวนาผู้พี่บอกกับตัวเอง

คืนวันนั้น พอพลบค่ำ ชาวนาผู้พี่ก็แบกข้าวอีกหนึ่งกระสอบไปให้ที่บ้านของน้องชาย

แต่พอเช้าวันต่อมา เมื่อเขาเข้าไปนับกระสอบข้าวที่เหลืออยู่ครบเท่าเดิมเหมือนเมื่อครั้งแรก

“เอ๊ะ จะให้เชื่อได้อย่างไรนี่” ชายผู้พี่ร้อง “ถ้าอย่างนั้นคืนนี้เราก็ต้องเอาข้าวไปให้น้องของเราอีก
กระสอบหนึ่ง”

คืนนั้น ชาวนาผู้พี่จึงแบกกระสอบข้าวไปที่บ้านน้องชายอีกกระสอบหนึ่ง เป็นครั้งที่ ๓

แสงจันทร์ส่องแสงเจิดจ้าในคืนวันนั้น ชายผู้พี่มองเห็นร่างของใครคนหนึ่งกำลังแบกกระสอบข้าวเดิน
ตรงมาทางเขา ชายผู้พี่เฝ้าตามองอีกครั้ง จึงเห็นว่าร่างของคนๆ นั้นก็คือน้องชายของเขานั่นเอง

ชาวนาผู้พี่และชาวนาผู้น้องต่างหยุด วางกระสอบข้าวลงบนพื้น แล้วมองหน้ากันด้วยความงุนงงอยู่ครู่
หนึ่ง แล้วทั้งสองก็ร้องขึ้นพร้อมกันว่า

“เอ๊ะ! พี่เองหรือที่เอาข้าวไปวางไว้หน้าประตูบ้านของฉันนะ”

“อ๊ะ! แกเองหรือน้องรัก ที่เอาข้าวมาวางไว้ในยุ้งข้าวของพี่ทุกคืน”

แล้วทันใดนั้น ทั้งสองพี่น้องก็พากันหัวเราะด้วยความขบขันเป็นเวลานาน ต่างคนต่างก็รู้สึกรักและ
ผูกพันกันมากขึ้น โดยไม่ต้องพูดจาอะไรมากไปกว่านั้นอีกแล้ว

(อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา)

คำถาม

๑. ชื่อเรื่อง.....

๒. ชื่อผู้แต่ง.....

๓. รูปแบบวรรณกรรม.....

๔. เนื้อหาโดยสรุป.....

.....

.....

๕. กลวิธีการประพันธ์ (การเปิดเรื่อง-เดินเรื่อง-ปิดเรื่อง)

.....

.....

๖. ตัวละคร

.....

.....

๗. คุณค่าด้านต่างๆ

.....

๘. สิ่งที่น่าสนใจ

.....

๙. ข้อคิดที่นำไปใช้ประโยชน์

.....

๑๐. ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ใบงานที่ ๒ เรื่องโคลงกลอนสอนใจ
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องคุณค่าวรรณกรรม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จงอ่านคำประพันธ์และตอบคำถามที่กำหนดให้

<p>๑. ห้ามเพลิงไว้อย่าให้ ห้ามสุริยแสงจันทร์ ห้ามอายุให้สั้น ห้ามตั้งนี้ไว้ได้</p> <p>มีควัน ส่องไซ้ คืบเล่า จึงห้ามนินทา</p> <p>(ประชุมโคลงโลกนิติ)</p>	<p>๒. พระสมุทรสุดลึกล้ำ สายดิ่งทิ้งทอดมา เขาสูงอาจวัดวา จิตมนุษย์นี้ไซ้</p> <p>คณนา หยั่งได้ กำหนด ยากแท้จักหา</p> <p>(ประชุมโคลงโลกนิติ)</p>
<p>๓. คบกาภาโหดให้ พาตระกูลเหมหงส์ คบคนชั่วจักปลง ตราบลูกหลานเหลนม้วย</p> <p>เสียพงศ์ แหลกด้วย ความชอบ เสียนา ไม่ม้วยนินทา</p> <p>(ประชุมโคลงโลกนิติ)</p>	<p>๔. พระอนุชาว่าพี่นี้ซี้ซลาด แม้ชีวิตยังไม่บรรลัยลาญ เพื่อพบพานบ้านเมืองที่เหน่มมั่ง มีความรู้อยู่กับตัวกลัวอะไร</p> <p>เป็นชายชาติซ้างง่าไม่กล้าหาญ ก็เซซานซอกซอนสัญจรไป พอประทังกายอยู่อาศัย ชีวิตไม่ปลดปลงคงได้ดี</p> <p>(พระอภัยมณี)</p>
<p>๕. อันคดีอื่นหมิ่นคดีกำหนดแน่ เว้นเสียแต่ในมนุษย์สุดกำหนด ทั้งลวงล่องอเจียวทั้งเลี้ยวลวด ถึงคลองคดก็ยังไม่เหมือนใจคน</p> <p>(พระอภัยมณี)</p>	<p>๖. ปากเป็นเอกเลขเป็นโทโบราณว่า หนังสือตรีมีปัญญาไม่เสียหลาย ถึงรู้มากไม่มีปากลำบากตาย มีอุบายพูดไม่เป็นเห็นป่วยการ</p> <p>(วิวาหพระสมุทร)</p>

คำถาม

๑ คำประพันธ์หมายเลขใดแต่งเป็นโคลง..... คำประพันธ์หมายเลขใดแต่งเป็นกลอน

.....

๒ คำประพันธ์หมายเลขใดมีการใช้คำซ้ำ..... และซ้ำคำว่าอะไร

.....

๓. “กา, หงส์” ในคำประพันธ์หมายเลข ๓ คือการเปรียบเทียบถึงสิ่งใด

.....

๔. จงอธิบายความงามของการเล่นเสียงสัมผัสทั้งสระและพยัญชนะของคำประพันธ์บทใดบทหนึ่งมาพอให้เห็นจริง

.....

๕. จงระบุคำสอนหรือข้อคิดที่ได้จากคำประพันธ์แต่ละข้อ

ข้อ ๑ คือ

.....

ข้อ ๒ คือ

.....

ข้อ ๓ คือ

.....

ข้อ ๔ คือ

.....

ข้อ ๕ คือ

.....

ข้อ ๖ คือ

.....

๖. ข้อคิดจากคำประพันธ์หมายเลขใดเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนมากที่สุด จงอธิบายพอให้เห็นจริง

.....

เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่องโคลงกลอนสอนใจ
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องคุณค่าวรรณกรรม
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จงอ่านคำประพันธ์และตอบคำถามที่กำหนดให้

<p>๑. ห้ามเพ่งไว้อำไพ ห้ามสุริยแสงจันทร์ ห้ามอายุให้หัน ห้ามตั้งนี้ไว้ได้</p> <p>มีควัน ส่องไซรั คั่นเล่า จึงห้ามนินทา (ประชุมโคลงโลกนิติ)</p>	<p>๒. พระสมุทรสุดลึกลั่น สายดิ่งทิ้งทอดมา เขาสูงอาจวัดวา จิตมนุษย์นี้ไซรั</p> <p>คณนา หยั่งได้ กำหนด ยากแท้จักหา (ประชุมโคลงโลกนิติ)</p>
<p>๓. คบกาภาโหดให้ พาตระกูลเหมหงส์ คบคนชั่วจกปลง ตราบลูกหลานเหลนม้วย</p> <p>เสียพงศ์ แหลกด้วย ความชอบ เสียนา ไม่ม้วยนินทา (ประชุมโคลงโลกนิติ)</p>	<p>๔. พระอนุชาว่าพินิจฉลาด แม่ชีวันยังไม่บรรลัยลาญ เพื่อพบพานบ้านเมืองที่หน่มมิ่ง มีความรู้อยู่กับตัวกลัวอะไร</p> <p>เป็นชายชาติข้างง่าไม่กล้าหาญ ก็เซซานชอกซอนสัญจรไป พอประทังกายอยู่อาศัย ชีวิตไม่ปลดปลงคงได้ดี (พระอภัยมณี)</p>
<p>๕. อันคดอื่นหมื่นคดกำหนดแน่ เว้นเสียแต่ไฉนมนุษย์สุดกำหนด ทั้งลวงล่องอเงี้ยวทั้งเลี้ยวลวด ถึงคล่องคดก็ยังไม่เหมือนใจคน</p> <p>(พระอภัยมณี)</p>	<p>๖. ปากเป็นเอกเลขเป็นโทโบราณว่า หนังสือตรีมีปัญญาไม่เสียหลาย ถึงรู้มากไม่มีปากลำบากตาย มีอุบายพูดไม่เป็นเห็นป่วยการ</p> <p>(วิวาหพระสมุท)</p>

คำถาม

๑ คำประพันธ์หมายเลขใดแต่งเป็นโคลง.....๑-๓..... คำประพันธ์หมายเลขใดแต่งเป็นกลอน.....๔-

๖.....

๒. คำประพันธ์หมายเลขใดมีการใช้คำซ้ำ.....๑..... และซ้ำคำว่าอะไร.....ห้าม

.....

๓. “กา,หงส์” ในคำประพันธ์หมายเลข ๓ คือการเปรียบเทียบถึงสิ่งใด.....กา คือ คนต่ำศักดิ์คนชั่ว หงส์ คือสูงศักดิ์

๔. จงอธิบายความงามของการเล่นเสียงสัมผัสทั้งสระและพยัญชนะของคำประพันธ์บทใดบทหนึ่งมาพอให้เห็นจริง

....เช่น บทที่๔ พี่-นี้ เป็นสัมผัสสระ ชายชาติข้าง เป็นต้น (อยู่ในดุลยพินิจของครูให้คำตอบสอดคล้องถูกต้อง)

๕. จงระบุคำสอนหรือข้อคิดสำคัญที่ได้จากคำประพันธ์แต่ละข้อ

ข้อ๑ คือไม่สามารถห้ามการนินทาได้ ฉะนั้นอย่าใส่ใจเรื่องการนินทา

ข้อ๒ คือไม่สามารถล่วงรู้ใจคนได้ ฉะนั้นอย่าไว้ใจใครง่าย ๆ

ข้อ๓ คือหากคบคนชั่วคนเลวจะพาให้วงศ์ตระกูลเสียหาย

ข้อ๔ คือคนที่มีความรู้ย่อมดูแลเลี้ยงตนได้แม้จะตกยากลำบากอย่างไรก็ตาม

ข้อ๕ คือจิตใจคนไม่เที่ยงแท้ ไม่ซื่อตรง ฉะนั้นอย่าไว้ใจใครง่าย ๆ

ข้อ๖ คือการพูดให้เป็น เป็นสิ่งสำคัญ แม้มีความรู้ความคิดหากไม่สามารถใช้คำพูดถ่ายทอดได้ก็ไม่เป็นประโยชน์

๖. ข้อคิดจากคำประพันธ์หมายเลขใดเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนมากที่สุด จงอธิบายพอให้เห็นจริง

อยู่ในดุลยพินิจของครู พิจารณาให้มีเหตุผลสอดคล้องกัน

แบบทดสอบ เรื่องการวิจารณ์และประเมินค่าวรรณคดี หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่องการวิจารณ์และประเมินค่าวรรณคดี รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ๗๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. การวิจารณ์วรรณคดีหมายความว่าอย่างไร

- ก. การตีเพื่อก่อ
ข. การชื่นชมบทประพันธ์
ค. การหาเหตุผลสนับสนุน
ง. การแสดงความคิดเห็นด้วยความรู้สึกส่วนตัว

๒. คุณค่าของวรรณคดีไทยอยู่ที่ใด

- ก. ความงดงามและอรรถรสทางภาษา
ข. เรื่องราวน่าตื่นเต้นชวนติดตาม
ค. ความวิจิตรพิสดารเหนือธรรมดา
ง. ความกลมกลืนสอดคล้องของตัวละครและเรื่องราว

๓. วรรณคดีสะท้อนภาพลักษณ์ของสังคมไทยในสมัยใดมากที่สุด

- ก. สมัยที่ผู้แต่งได้แต่งเรื่องนั้นขึ้น
ข. สมัยที่ผู้แต่งสมมุติเรื่องราวนั้นขึ้น
ค. สมัยใดก็ได้แล้วแต่ผู้แต่งกำหนดขึ้น
ง. สมัยที่ผู้อ่านอ่านวรรณคดีเรื่องนั้น

๔. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายในการอ่านวรรณคดีไทย

- ก. อ่านเพื่อความบันเทิง
ข. อ่านเพื่อให้รู้เรื่องราว
ค. อ่านเพื่อสนองความต้องการของอารมณ์
ง. อ่านเพื่อรับรสความงามไพเราะของคำประพันธ์

๕. บทร้อยกรองแตกต่างจากร้อยแก้วในเรื่องใด

- ก. กฎระเบียบการเรียบเรียงคำ
ข. ความสละสลวยของภาษา
ค. ความสนุกสนานในการอ่าน
ง. การเกิดภาพพจน์และจินตนาการ

๖. ข้อใดถือเป็นคุณค่าด้านคุณธรรมของวรรณคดีไทย

- ก. การใช้คำสัมผัสสระและอักษร
ข. ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน
ค. สอดแทรกคติเตือนใจ
ง. สะท้อนภาพสังคมในปัจจุบัน

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ ๗-๘

คุณแม่หนาหนักเพียง

พสุธา

คุณบิดรดุจอา-

ภาคกว้าง

คุณพี่ฟ้างศิขรา

เมรุมาศ

คุณพระอาจารย์อ้าง

อาจสู้อาคร

๗. คำประพันธ์บทนี้เป็นการเล่นเปรียบเทียบเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. พระคุณของบิดามารดาและครูอาจารย์
ข. ความกว้างของแผ่นดินแผ่นฟ้า
ค. ความลึกของน้ำในมหาสมุทร
ง. ความใหญ่มหึมาของภูเขา

๘. กวีใช้คำใดเป็นการเปรียบเทียบ

ก. กว้าง หนัก สูง ลึก

ค. แผ่นดิน ท้องฟ้า ภูเขา น้ำ

ข. เพียง ดุจ พ่าง สู้

ง. พ่อ แม่ พี่ ครู

๙. จากบทประพันธ์ข้างล่างนี้แนวคิดสำคัญคือข้อใด

อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ
สงวนคมสมนึกใครอีกชัก

ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก

จึงค่อยชักเชือดฟันให้บรรลัย

สุนทรภู่ “เพลงยาวถวายโอวาท”

ก. อย่ออดรู้

ค. มีความรู้เหมือนอาวุธ

ข. รู้อะไรไม่รู้วิชา

ง. มีความรู้ให้นำมาใช้เมื่อถึงเวลาจะเป็นคุณ

๑๐. จากบทประพันธ์ข้างล่างนี้ให้คุณค่าด้านสังคมตรงกับข้อใด

เป็นสาวแซ่แร้วรายสอยสะอาด

ก็หมายมาดเหมือนมณีอันมีค่า

มั่นแต่กร้าวรานร่อยถอยราคา

จะพลอยพาหอมหายจากกายนาง

ก. หญิงงามมีค่าดูจมณี

ค. หญิงสาวควรวางตัวให้เหมาะสม

ข. หญิงสาวควรรักนวลสงวนตัว

ง. หญิงที่ประพฤติไม่ดีเสื่อมเสียชื่อเสียง

การย่อความ เป็นการจับใจความสำคัญของเรื่อง แล้วนำใจความสำคัญของเรื่องมาเรียบเรียงใหม่ ให้เป็นสำนวนภาษาของผู้ย่อเอง โดยเขียนให้ถูกต้องตามรูปแบบของย่อความ

การย่อความที่ดี ผู้ย่อต้องอ่านเรื่องให้เข้าใจและจับใจความสำคัญให้ได้ แล้วนำใจความสำคัญ มาเรียบเรียงใหม่ให้สั้นด้วยถ้อยคำที่สละสลวย กระชับ เข้าใจง่าย ได้ใจความถูกต้องตามเนื้อเรื่องเดิม

ใจความสำคัญคือ ประโยคหรือข้อความสำคัญของย่อหน้า ถ้าตัดส่วนข้อความนั้นออกจะทำให้เสีย ความ ประโยคใจความสำคัญอาจจะอยู่ตอนต้นของย่อหน้า กลางย่อหน้า หรือท้ายย่อหน้า

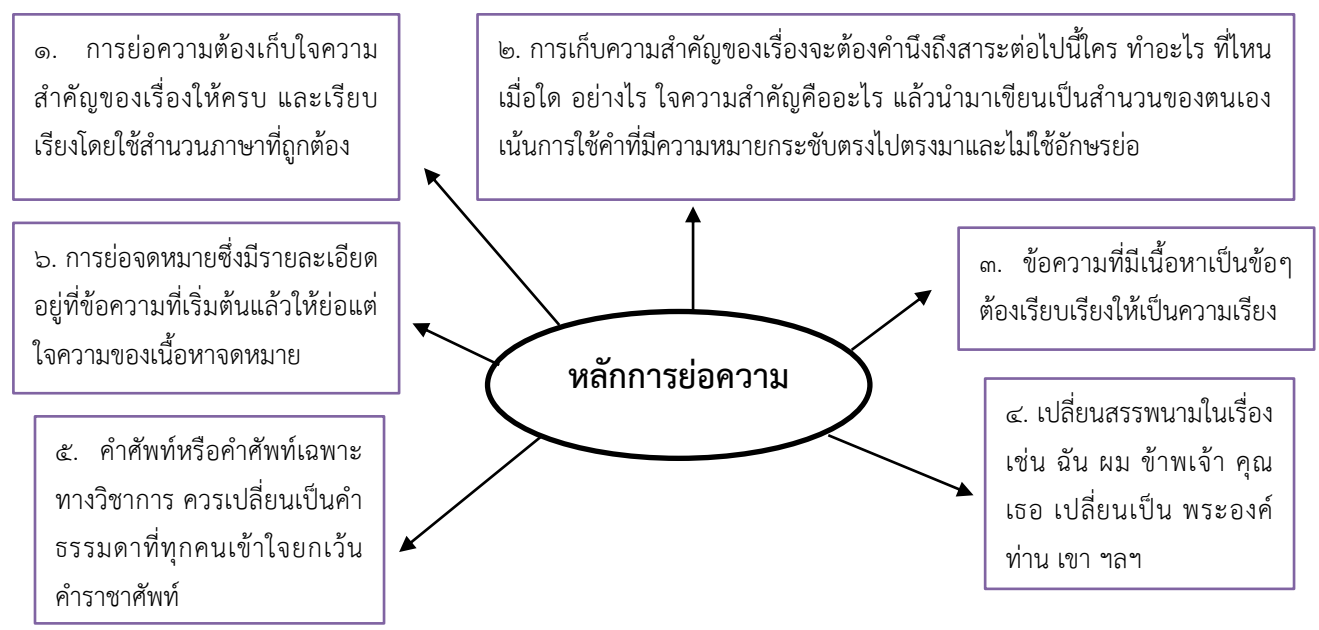
ผลความ คือ ข้อความที่เป็นส่วนขยายความ หากตัดข้อความส่วนนั้นออกก็ยังคงใจความสำคัญเดิม ลักษณะของผลความ จะเป็นการบอกรายละเอียดหรือคำนิยามความหมาย การยกตัวอย่างประกอบ การเปรียบเทียบด้วยสำนวน โวหาร หรือการอ้างข้อมูลอ้างอิงเป็นสถิติ หลักฐาน

ชนิดของการย่อความและการสรุปความ

โดยทั่วไปแล้วการย่อความและสรุปความ มี ๓ ชนิด คือ

๑. การย่อความและการสรุปความจากการอ่านบทร้อยกรอง เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ฯลฯ
๒. การย่อความและการสรุปความจากการอ่านบทร้อยแก้ว คือ การย่อความและการสรุปความของ ความเรียงต่างๆ เช่น บทความ เรื่องสั้น นิทาน จดหมาย เรื่องเล่า และสารคดี ฯลฯ
๓. การย่อความและการสรุปความที่ได้จากการฟัง ทั้งบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง เช่น ย่อข่าว ย่อบทร้อย กรอง ย่อคำปราศรัย ย่อการอภิปรายหรือการสัมมนา ย่อการฟังเรื่องเล่าต่างๆ จากบทร้อยแก้ว และบทร้อย กรอง ฯลฯ

หลักการย่อความ แบบของย่อความแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นคำนำ เป็นส่วนที่เขียนในย่อหน้า แรก เพื่อให้ผู้อ่านทราบที่มาของเรื่อง ว่าเป็นเรื่องประเภทใด หากไม่มีชื่อเรื่อง ผู้ย่อต้องตั้งชื่อเรื่องด้วย ส่วนที่ ๒ เป็นใจความสำคัญของเรื่อง คือส่วนที่นำเนื้อหามาเรียบเรียงแล้วตามวิธีการเขียนย่อความ ต้องเขียนให้เป็นย่อ หน้าเดียว

๑. การเขียนคำนำในย่อความ

๑.๑. ย่อความจากบทร้อยกรอง บอกประเภทของคำประพันธ์ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง (หนังสืออะไร หน้าที่เท่าใด) รูปแบบดังนี้

ย่อความ.....(กลอนบทละคร กลอนสุภาพ กาพย์ โคลง ร่าย ฉันท์) เรื่อง.....
ของ.....ตอน.....จาก.....หน้า.....
ความว่า

๑.๒. ย่อความจากความเรียงร้อยแก้ว บอกประเภทของความเรียงร้อยแก้ว ชื่อเรื่อง ผู้แต่ง จากหนังสืออะไร หน้าที่เท่าใด รูปแบบดังนี้

ย่อความ (บทความ สารคดี นิทาน นิยาย อื่นๆ) เรื่อง.....ของ.....
จากวารสาร.....ปีที่.....ฉบับที่.....หน้า.....ถึงหน้า.....
ความว่า

๑.๓. ย่อความจากประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ ระเบียบคำสั่ง กำหนดการ บอกชื่อประเภทของประกาศ เรื่องอะไร ของใคร ให้แก่ใคร วันเดือนปีที่ออก ดังนี้

ย่อความ (ประกาศ แจ้งความ แถลงการณ์ ระเบียบคำสั่ง กำหนดการ) เรื่อง.....
ของ.....ลงวันที่.....ความว่า

๑.๔. ย่อความจากพระราชดำรัส พระบรมราโชวาท โอวาท ปาฐกถา สุนทรพจน์ คำปราศรัย ระบุว่าเป็นพระราชดำรัส พระบรมราโชวาท ของใคร แสดงแก่ใคร เรื่องอะไร ในโอกาสใด แสดง ณ สถานที่ใด เมื่อใด เมื่อไร ดังนี้

ย่อความ (พระบรมราโชวาท โอวาท ปาฐกถา สุนทรพจน์ คำปราศรัย) ของ.....
พระราชทานแก่.....เรื่อง.....ในโอกาส.....ณ.....
เมื่อวันที่.....ความว่า

๑.๕. ย่อความที่เป็นจดหมาย ระบุว่าเป็นจดหมายของใคร ถึงใคร เรื่องอะไร ลงวันที่เท่าไร ดังนี้
ย่อความจดหมายของ.....ถึง.....เรื่อง.....ลงวันที่.....
.....ความว่า

๑.๖. ย่อความจากหนังสือราชการ ระบุว่าเป็นหนังสือราชการของใคร ถึงใคร เรื่องอะไร เลขที่เท่าไร ลงวันที่เท่าไร ดังนี้

ย่อความหนังสือราชการของ.....ถึง.....เรื่อง.....
เลขที่.....ลงวันที่.....ความว่า

๒. การย่อเนื้อเรื่อง อ่านเนื้อเรื่องให้จับใจความสำคัญไว้ที่ทั้งผลความไป โดยไม่เสียใจความหลักเกลาความให้สละสลวย หากผู้ย่อต้องการความมั่นใจในการค้นหาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า อาจใช้หลัก ๕W ๑H กล่าวคือนำข้อความในเรื่องมาตอบคำถามให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม่และอย่างไร

หากเรื่องที่ต้องการย่อเป็นร้อยกรองให้ถอดคำประพันธ์ก่อน แล้วหาคำ ประโยค ข้อความ ที่เป็นใจความสำคัญนำมาเรียบเรียงให้สละสลวยตรงตามเรื่องเดิม ดังตัวอย่าง

ไทยรวมกำลังตั้งมั่น

ไทยรวมกำลังตั้งมั่น
ถึงแม้ศัตรูผู้มีแรง
ขอแต่เพียงไทยเราอย่าผลาญญาติ;
ไทยอย่ามุ่งร้ายทำลายไทย,
ให้นานาภาษาเขานิยม
ช่วยกันบำรุงความรุ่งเรือง
ช่วยกันเต็มใจใฝ่ผดุง
ให้อยู่จนสิ้นดินฟ้า

จะสามารถป้องกันชั้นแข็ง,
มายุทธ์แย่งก็จะปลาดไป
ร่วมชาติร่วมจิตเป็นข้อใหญ่;
จงพร้อมใจพร้อมกำลังระวังเมือง.
ชมเกียรติยศฟูเฟื่อง;
ให้ชื่อไทยกระเดื่องทั่วโลกา.
บำรุงทั้งชาติศาสนา
วัฒนาเถิดไทย, ไชโย!

(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ๒๕๓๗)

ถอดความได้ว่า

เมื่อใดที่คนไทยพร้อมใจกัน รวมกำลังให้มั่นคง แข็งแรง อย่าแตกความสามัคคี อย่าทำร้ายคนไทยด้วยกันเอง เมื่อนั้นคนไทยก็สามารถป้องกันข้าศึกที่จะเข้ามารุกรานประเทศได้ คนไทยต้องร่วมมือ รวมพลังใจให้เป็นหนึ่งเดียว เป็นพลังหลักอันสำคัญของชาติ หมั่นทำนุบำรุงประเทศชาติและพระศาสนาให้เจริญรุ่งเรือง ก้องไปทั่วโลก นานาประเทศก็จะสรรเสริญ ยกย่อง ยอมรับ และชื่นชมชาวไทยและประเทศไทยไปตราบชั่วกาลนาน

หากำ ประโยค ข้อความ ที่เป็นใจความของข้อความนี้ จะได้ว่า คนไทยมั่นคงเข้มแข็ง อย่าแตกความสามัคคี ทำนุบำรุงชาติและพระศาสนา เจริญรุ่งเรือง นานาประเทศสรรเสริญยกย่อง นำมาเขียนเป็นใจความที่สละสลวย สมบูรณ์ ตรงตามเนื้อเรื่องเดิมดังนี้

คนไทยต้องพร้อมใจกัน เข้มแข็ง มั่นคง อย่าแตกความสามัคคีกัน อย่าทำร้ายกันเอง คนไทยก็จะสามารถป้องกันข้าศึกใดๆ ที่เข้ามารุกรานได้ต้องรวมพลังใจให้เป็นพลังหลักอันสำคัญของชาติ ป้องกันชาติ หมั่นทำนุบำรุงประเทศชาติและพระศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองไปทั่วโลก นานาประเทศก็จะสรรเสริญ ยกย่องชาวไทยและประเทศไทยไปตราบชั่วกาลนาน

เมื่อนำวิธีการตั้งและตอบคำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร มาช่วยในการหาใจความ ของข้อความนี้ได้ดังนี้

ใคร	• คนไทย
ทำอะไร	• เข้มแข็ง มั่นคง สามัคคี อย่าทำร้ายกัน ทำนุบำรุงประเทศและพระศาสนาให้รุ่งเรือง
ที่ไหน	• ในประเทศไทย
เมื่อไร	• ตลอดชีวิตของคนไทยทุกคน
อย่างไร	• คนไทยต้องเข้มแข็ง มั่นคง อย่าแตกความสามัคคีกัน อย่าทำร้ายกันเอง ต้องทำนุบำรุงประเทศและพระศาสนาให้รุ่งเรือง นานาประเทศจะสรรเสริญ ยกย่อง ชื่นชม ชาวไทยและประเทศไทยตลอดไป

(คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ : เรียงความ ย่อความและสรุปความ ช่วงชั้นที่ ๒-ช่วงชั้นที่ ๔)

ใบงานเรื่องการเขียนย่อความจากข่าว หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่องการเขียนย่อความ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จงย่อความจากเรื่องที่กำหนดให้ต่อไปนี้

แนะ 'ทรู' เยียวยาลูกค้า

กสทช.นัด ๓ ค่ายมือถือเคลียร์ 'เอสเอ็มเอส' ดูดเงินลูกค้าโดยไม่ได้สมัครใจพร้อมเชิญ 'ทรู' ทำแผนเยียวยาผู้บริโภค

กสทช.เรียก '๓ ค่าย' แก้มเอสเอ็มเอส

เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน นายฐากร ตัณฑสิทธิ์ เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เปิดเผยว่า ในวันที่ ๑๗ เมษายน เวลา ๑๐.๓๐ น. สำนักงาน กสทช. ได้เรียกผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกรายเข้าชี้แจง กรณีที่มีข่าวเอสเอ็มเอสหรือข้อความสั้นดูดเงินประชาชนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

นายฐากรกล่าวว่า การเรียกผู้ประกอบการทุกรายเข้าชี้แจงครั้งนี้จะดำเนินการภายหลัง สำนักงาน กสทช. ได้รับฟังการชี้แจงของ บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือตัวแทน ที่นัดหมายในเวลา ๐๙.๓๐ น. ของวันที่ ๑๗ เมษายน ถึงกรณีการปรากฏเป็นข่าวบนเว็บไซต์ว่าเกิดกรณีข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าของทรูมูฟ เอช รั่วไหลบนคลาวด์ (Cloud) เป็นจำนวนมาก

“เรื่องเอสเอ็มเอสดูดเงินประชาชนเป็นปัญหาที่สำนักงาน กสทช. ให้ความสำคัญเพราะเป็นกรณีที่ทำให้ประชาชนผู้ใช้บริการต้องเสียเงินโดยไม่ได้สมัครใจ โอเพอเรเตอร์ต้องชี้แจงข้อมูลมาว่าเกิดอะไรขึ้น และจะแก้ไข ปัญหาเหล่านี้ยังประชาชนต้องไม่เจอกับปัญหาเอสเอ็มเอสดูดเงินเช่นนี้อีก” นายฐากรกล่าว

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำหรับผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในไทยหลักๆ จะมี ๓ ค่าย ได้แก่ บริษัท เอไอเอส แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

กสทช.ขอฟังทรูเยียวยาอย่างไร

นพ.ประวิทย์ ลี่สถาพรรวงศา กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพให้สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ถึงรายละเอียดการเรียก ทรูมูฟเอช ชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าทรูมูฟเอชที่เรียกเก็บไว้บน Amazon S3 ซึ่งเป็นบริการฝากข้อมูลบนระบบคลาวด์ โดยไม่มีการเข้ารหัส ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลกว่า ๔.๖ หมื่นไฟล์ หรือพื้นที่ความจุกว่า ๓๒ GB ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๔-๒๐๑๘ (พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑) ว่า โดยหลักการแล้ว คงต้องให้ทรูชี้แจง ข้อเท็จจริงต่างๆเกิดอะไรขึ้นมีข้อมูลรั่วไหลอย่างไรจำนวนมากน้อยแค่ไหนและข้อมูลมีการรั่วไหลตั้งแต่เมื่อไรถึงเมื่อไร

ทั้งนี้ ทรูจะต้องระบุแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมไปถึงแนวทางการเยียวยา หากเกิดปัญหาต่างๆ ตามมาจะทำอย่างไรกับผู้บริโภค ซึ่งเข้าใจว่าข้อมูลที่รั่วไหลส่วนใหญ่ น่าจะเป็นเรื่องการทำธุรกรรม เช่น การซื้อเครื่อง สัญญาซื้อเครื่องและการลงทะเบียนซิม โดยต้องมาดูว่าธุรกรรมประเภทนั้น มีเอกสารอะไรประกอบบ้าง นอกจากตัวสัญญา โปรโมชัน บัตรประชาชนหรือไอดีการ์ด

(ต่อ)

นพ.ประวิทย์กล่าวว่า สำนักงาน กสทช. ได้กำหนดว่าการเก็บรักษาข้อมูลต้องได้มาตรฐานซึ่งตามปกติแต่ ละค่ายจะต้องขอการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานการรับรองมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยด้านข้อมูล แต่ใน กรณีนี้เข้าใจว่าเป็นเรื่องของบริษัทลูกอีกทอดหนึ่ง ซึ่งเวลาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานนั้น จะรับรองมาตรฐาน เฉพาะบริษัทแม่ อาทิ บริษัท เอ็ดบลิวเอ็น ดีแทคไทรเน็ต และทรูมูฟเอช ล้วนแล้วแต่เป็นบริษัทลูกของบริษัท ที่ประกอบธุรกิจโทรคมนาคม ก็เลยทำให้บริษัทแม่อาจจะคาดไม่ถึง ดังนั้น ต่อไปคงต้องกำชับให้ทุกค่ายรักษาความ ปลอดภัยด้านข้อมูลไปถึงตัวแทนจำหน่ายของตัวเองด้วย คงไม่เฉพาะตัวบริษัทแม่เพียงอย่างเดียว

ใบงานการย่อความ จากบทร้อยกรองเรื่อง การอ่านนั้นสำคัญไฉน
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการเขียนย่อความ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงย่อความจากบทร้อยกรองต่อไปนี้

การอ่านนั้นสำคัญไฉน

อันคุณค่าการอ่านนี้หลายหลาก	ยิ่งอ่านมากยิ่งขึ้นเพิ่มค่ามหาศาล
ยิ่งรู้เห็นยิ่งพานพบประสบการณ์	เหมือนดังท่านมีโลกกว้างทางปัญญา
อันความรู้ในโลกนี้มีหลายหลาก	เรียนรู้มากจะช่วยตนพ้นปัญหา
แม้วิเคราะห์แล้วประยุกต์ทุกเวลา	จะมีค่าแก่ชีวิตโปรดคิดดู
สื่อการอ่านมีมากมายหลายชนิด	แม้ตั้งใจอ่านเรื่อยไปด้วยใจสู้
สื่อหลายอย่างเป็นเสมือนเพื่อนและครู	เสริมความรู้เพื่อชีวิตนิจนิรันดร์
แม้เราอ่านอย่างขยันวันละนิด	ก็ชื่นจิตคลายทุกข์เสริมสุขสันต์
หรือจะอ่านอย่างจริงจังทั้งคืนวัน	คุณค่านั้นเหมือนขุมทรัพย์ไม่อัศจรรย์
สื่อตำราวิชาการด้านต่างๆ	ล้วนเสริมสร้างชีวิตประสิทธิผล
เสริมปัญญาพัฒนาอาชีพตน	ให้หลุดพ้นความโง่เขลาเบาปัญญา
สื่อสัญลักษณ์ปัจจุบันนี้หลายหลาก	ยิ่งอ่านมากความรู้ได้หลายสาขา
ด้านสังคมเศรษฐกิจสรรพวิชา	มีคุณค่าด้านโลกทัศน์นำอัศจรรย์
วิทยาการเทคโนโลยีมีหลายอย่าง	ช่วยเสริมสร้างความคิดจิตสร้างสรรค์
ช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมที่สำคัญ	ให้โลกนั้นพัฒนาก้าวหน้าไกล

สวัสดี สุวรรณอักษร ประพันธ์

ใบงานการย่อความจากวรรณคดี เรื่องเล่ารามเกียรติ์
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องการเขียนย่อความ
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หิรัญยกคิบุที่ประทับบนยอดเขาจักรวาลได้รับพลังจากพระศิวะเทพเจ้าผู้ทรงอำนาจให้ขับไล่มนุษย์ที่ไม่อยู่ในศีลกินในธรรมและสรรพสัตว์ให้พ้นจากแผ่นดินโดยถลกแผ่นดินขึ้น พระนารายณ์จึงแปลงเป็นสุกรเผือกมาปราบโลกมนุษย์จึงมีความสงบสันติสุข หลังจากนั้นเมื่อพระนารายณ์ประทับบนพระยานาคที่เกษียรสมุทร ดอกบัวผุดจากพระนาภีในดอกบัวเกิดทำวอนมาต้นมนุษย์คนแรกเป็นต้นวงศ์ของท้าวทศรถ ต่อจากนั้นพระอินทร์ทรงสร้างกรุงศรีอยุธยาทวารวดี ให้ท้าวทศรถทรงครองอยู่อย่างมีความสุข

จากนั้นกล่าวถึงนนทกผู้ต่ำต้อยคอยล้างเท้าให้เทวดาที่เชิงบันไดเขาไกรลาส ถูกกตขี้ข่มเหงมาแล้วเป็นโกฏิปีจึงขอพรจากพระอิศวร พระอิศวรประทานนิ้วเพชรให้ แต่ก็นำไปใช้ผิดชี้ให้เทวดามนุษย์ตายไปทั่ว เตือดร้อนพระนารายณ์ออกอุบายไปปราบให้ชี้นิ้วไปที่ตัวของนนทก นนทกจึงตายแล้วไปเกิดเป็นโอรสของลัสเตียนกับมเหสีองค์ที่ ๕ มีชื่อว่าทศกัณฐ์ครองกรุงลงกา มีพี่น้องรวม ๖ คน รวมทั้งพิเภกมีนางกาลอัศคีเป็นมเหสีเอก

กรุงสาเกตมีการเสกนางอัจนจากกองไฟ นางอัจนให้กำเนิดลูกสาวชื่อสวาทะ รับพรจากพระอิศวรให้เกิดหนุ่มานในปีชกาล วันอังคาร เดือนสาม พระอิศวรชุบเหงื่อโคลของพระองค์ให้เป็นชมพูพาน

ในขณะที่เมื่อถึงฤดูฝน นางมณีเมฆขลาผู้รักษามหาสมุทรร้อนลูกแก้ววาววับ รามสูรจึงขว้างขวานออกไปเกิดเป็นฟ้าร้องฟ้าแลบฟ้าผ่า ครึ่งหนึ่งพระอรชุนเทพแห่งยอดเขาจักรวาลเพลิงพลาฎฐกรามสูรจับฟาดเขาพระสุเมรุทำให้เขาพระสุเมรุเอียง พระอิศวรให้พญากากาศกับสุครีพยกเขาพระสุเมรุให้ตั้งตรง สุครีพใช้อุบายจัดตรงสะตือนาคที่รัดเขาพระสุเมรุอยู่ นาคตกใจสะดุ้งขดตัวทำให้เขาพระสุเมรุเคลื่อน พญากากาศก็ดันเขาพระสุเมรุให้กลับตั้งตรงได้

นางมณีเทวเดิมเป็นนางกบ อาศัยอยู่ใกล้กับอาศรมพระฤๅษี ๔ คนมีโคนม ๕๐๐ ตัว จากป่ามาหยดนมไว้ในอ่างทุกเช้า เมื่อพระฤๅษีฉันแล้วก็ให้นมที่เหลือแก่นางกบ วันหนึ่งพระฤๅษีเห็นธิดานาคสมสู่กับงูดินจึงเอาไม้เท้าเคาะให้แยกจากกัน ธิดานาคโกรธคิดแค้นจึงมาคายพิษไว้ในอ่างนม นางกบเห็นเกรงว่าฤๅษีจะเป็นอันตราย ด้วยจิตกตัญญูนางจึงยอมตายในอ่างนมพิษ ก่อนกระโจนลงไปในอ่าง นางอิชฐฐานขอให้ได้เกิดเป็นมนุษย์ในชาติใหม่ ฤๅษีเห็นนางกบตายก็โกรธ คิดว่านางกบละโมบอาหารแต่ด้วยความเมตตา จึงชุบชีวิตขึ้นมาแล้วสอบถาม นางกบเล่าเรื่องนาคมาคายพิษในอ่างนม พระฤๅษีเห็นนางมีใจกตัญญู จึงชุบให้เป็นหญิงงามกว่านางใดในสามโลก ให้ชื่อว่ามณีเทว ซึ่งแปลว่า กบ แล้วนำไปถวายพระอิศวร ให้เป็นนางกำนัลของพระอูมา นางมณีเทวรับใช้พระอูมาด้วยความจงรักภักดี พระอูมาเมตตานางมาก จึงสอนเวทมนต์ตะบะกิจพิธิให้

วันหนึ่งวิรุพหกใช้สังวาลนาคขว้างตุ๊กแกจนเขาไกรลาสทรุด พระอิศวรบัญชาให้ทศกัณฐ์ยกเขาไกรลาสให้ตั้งตรงดังเดิม ทศกัณฐ์ทูลขอพระอูมาเป็นรางวัล พระอิศวรก็ประทานให้ แต่ทศกัณฐ์ไม่สามารถสัมผัสองค์พระอูมาได้เพราะกายของนางร้อน ต่อมาพระนารายณ์ทำอุบายให้ทศกัณฐ์คืนพระอูมาและขอประทานนางมณีเทวแทนระหว่างที่ทศกัณฐ์นำนางมณีเทวกลับกรุงลงกา ขณะหะหะข้ามเมืองขีดขิน พาลีได้แย่งชิงนางมณีเทวไปและนางได้ออยู่กับพาลีจนตั้งครรภ์ ฝ่ายทศกัณฐ์เมื่อเสียนางมณีเทวไปก็เสียใจมาก จึงไปขอให้พระฤๅษีอังคตซึ่งเป็นอาจารย์ของพาลี

ไปช่วยไกล่เกลี่ยขอคืนนางมณฑาจากพาลีมาได้ โดยนำโอรสของพาลีในครรภ์นางมณฑาใส่ไว้ในท้องนางแพะ เมื่อครบกำหนดพระฤๅษีก็ผ่าท้องแพะนำกุมารออกมาให้ชื่อว่า องคต มีสี่กายเป็นสีเขียวอย่างพาลีผู้เป็นบิดา

ท้าวทศรถครองอโยธยาแต่ไม่มีโอรสจึงเชิญพระฤๅษี ๕ องค์ คือพระวชิษฐ์ พระสวามิตร พระวัชอัคคี พระภารทวาช และพระฤๅษีกไลโทฎฐทำพิธีขอพรให้มีผู้มีฤทธานุภาพมาเป็นโอรส โดยไปเฝ้าพระอิศวรอันเชิญพระนารายณ์อวตารมาปราบยุคเข็ญ พระนางลักษมีมาเป็นนางสีดา อาวุธของพระนารายณ์คือสังข์ และบัลลังก์ นาคเกิดเป็นพระลักษมณ์ จักรเป็นพระพรต คทาเป็นพระสัตรุด ทวยเทพอาสาเป็นนารพลบริวาร พระอิศวร ประทานมนต์สัญญาชีพ ทำพิธีขอโอรส บังเกิดกองอัคคี มีสุรทนต์ถาดข้าวทิพย์ ๔ ปั้น ผุดขึ้นกลางกองไฟ กลิ่นข้าวทิพย์หอมไปถึงกรุงลงกา นางมณฑาอยากเสวย ทศกัณฐ์ให้นางกานาสูรแปลงเป็นกาบินมาโฉบข้าวทิพย์ไปครั้งป็น

ท้าวทศรถประทานข้าวทิพย์แก่นางเกาสุริยา นางโกเกษิ องค์ละ ๑ ปั้น ที่เหลือให้นางสมุทรเทวี นางเกาสุริยาประสูติพระรามกายสีเขียว นางโกเกษิประสูติพระพรตกายสีชมพู นางสมุทรเทวีประสูติพระลักษมณ์ กายสีเหลือง พระสัตรุดกายสีม่วง

นางมณฑาเห็นของทศกัณฐ์ได้ประสูติธิดาคือนางสีดา เมื่อแรกประสูติร้องว่าผลาญราพณ์ ๓ ครั้ง พิเภก ได้ทำนายว่า พระธิดาจะเป็นภัยแก่กรุงลงกา และทูลให้ทศกัณฐ์นำพระธิดาใส่ผอบทองไปลอยน้ำ ท้าวชนก แห่งกรุงมิลิลาซึ่งถือพรตบวชอยู่เก็บผอบได้ จึงนำไปเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม แต่เนื่องจากยังถือบวชจึงนำผอบฝังดิน ผากแม่พระธรณีคุ้มครอง ครั้นลาพรตจึงขุดผอบขึ้น เมื่อเปิดผอบก็พบว่านางเจริญวัยอายุได้ ๑๖ ปี เป็นหญิงงาม อย่างหาที่เปรียบไม่ได้ ท้าวชนกให้นามพระธิดาว่าสีดาและพานางกลับเมืองมิลิลา

พระโอรสทั้งสี่องค์ของท้าวทศรถได้เล่าเรียนวิชาความรู้จากพระฤๅษี พระวชิษฐ์ และพระสวามิตร เมื่อสำเร็จวิชาแล้วพระอาจารย์ตั้งพิธีบูชาไฟ พระอิศวรประทานศรพรหมศาสตร์ อครนิवास พลายวาทเป็นอาวุธ พระพรตเสด็จไปเมืองโกยเกษกับพระไอยกา

พระรามพระลักษมณ์เสด็จกลับอโยธยาปราบยักษ์ที่สร้างความเดือดร้อนระหว่างทางได้เข้าร่วมยกธนูมหาโมลีที่เมืองมิลิลาจนมีชัยชนะ ได้อภิเษกกับนางสีดาแล้วพานางกลับเมืองอโยธยา

ท้าวทศรถประสงคัยกกรุงอโยธยาให้พระราม นางโกเกษิทวงสัญญาขอให้มอบแก่พระพรต ท้าวทศรถ จำเป็นต้องถือสัตย์ที่ให้ไว้ นางโกเกษิอ้างโองการให้พระรามออกบวชไปถือพรตอยู่ในป่า ๑๔ ปี จึงจะคืนเมืองได้ พระรามกระทำการตามสัจจะของบิดา พระลักษมณ์และนางสีดาตามเสด็จด้วย พระพรตตกใจ ตามไปเชิญพระราม กลับไปครองเมือง พระรามรักษาสัจจวาจา พระพรตอัญเชิญฉลองพระบาทพระรามไปไว้ในปราสาทแก้วแทน พระรามนางสีดาและพระลักษมณ์เสด็จเข้าป่าลี้กบ้ำเพ็ญภูพานา ไม่มีใครทราบว่ประทับอยู่ที่ใด

นางสำมนักขาน้องทศกัณฐ์เป็นหม้ายเนื่องจากสามีของนางที่แลบลิ้นปิดเมืองลังกาแทนทศกัณฐ์ ๗ วัน ถูกจักรทศกัณฐ์สังหารด้วยเข้าใจผิด นางสำมนักขาออกเที่ยวบ่่า พบพระรามกำลังบ้ำเพ็ญภูพรต ปราบธนา ได้มาเป็นสามี ใช้เสน่ห์แยยวนพระรามขับไล่ นางตามมาอาศรมพบนางสีดาจึงหึงหวงเข้าทำร้ายนางสีดา พระราม และพระลักษมณ์ลงโทษตัดแขนขาหูกมูก นางกลับไปฟ้องทศกัณฐ์และพรรณนาความงามของนางสีดาให้ทศกัณฐ์ หลงใหล มาริศแปลงเป็นนกวางทองให้พระรามออกติดตาม มาริศร้องเป็นเสียงพระรามให้พระลักษมณ์ออกไปช่วย สบโอกาสนางสีดาประทับอยู่ลำพังพระองค์เดียวทศกัณฐ์จึงลักพานางสีดาไปกรุงลงกา นกสดาขุม่าด้านทานไว้แต่ก็ แทบเอาตัวไม่รอด

**ใบความรู้ เรื่องการเขียนเค้าโครงโครงการ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่องการเขียนโครงการ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

การเขียนโครงการ

โครงการเป็นการทำกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า และลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง ภายใต้การดูแลและให้คำปรึกษาของครู ตั้งแต่ การคิดสร้างโครงการ เลือกเรื่องทำโครงการ เลือกเรื่องทำโครงการ การวางแผนดำเนินการ การออกแบบการลงมือปฏิบัติ สรุปผล และเขียนรายงาน รวมทั้งร่วมกำหนดแนวทางในการวัดผล ประเมินผล

การเขียนรายงาน

คือ การเขียนเสนอผลงานอันได้มาจากการศึกษาค้นคว้าพิเศษนอกเหนือจากเรื่องที่ได้ศึกษาในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

การเขียนรายงานโครงการ

การเขียนรายงานโครงการ เป็นรูปแบบหนึ่งของการนำเสนอผลงานของโครงการที่ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าตั้งแต่ต้นจนจบ การกำหนดหัวข้อในการเขียนรายงานโครงการอาจไม่ระบุตายตัวเหมือนกันทุกโครงการ ส่วนประกอบของหัวข้อในรายงานต้องเหมาะสมกับประเภทของโครงการและระดับชั้นของผู้เรียน

องค์ประกอบของการเขียนรายงานโครงการ แบ่งกว้าง ๆ เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑. ส่วนปกและส่วนต้น ประกอบด้วย

- ๑) ชื่อโครงการ
- ๒) ชื่อผู้ทำโครงการ ชั้น โรงเรียน และวันเดือนปีที่จัดทำ
- ๓) ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
- ๔) คำนำ
- ๕) สารบัญ
- ๖) สารบัญตาราง หรือภาพประกอบ (ถ้ามี)
- ๗) บทคัดย่อสั้น ๆ ที่บอกเค้าโครงอย่างย่อ ๆ ซึ่งประกอบด้วย เรื่อง วัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา ระยะเวลา และสรุปผล
- ๘) กิตติกรรมประกาศ เพื่อแสดงความขอบคุณบุคคลหรือหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือหรือมีส่วนเกี่ยวข้อง

๒. ส่วนเนื้อเรื่อง ประกอบด้วย

- ๑) บทนำ บอกความเป็นมา ความสำคัญของโครงการ บอกเหตุผล หรือเหตุจูงใจในการเลือกหัวข้อโครงการ
- ๒) วัตถุประสงค์ของโครงการ
- ๓) สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า
- ๔) การดำเนินงาน อาจเขียนเป็นตาราง แผนผังโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามหัวข้อเรื่อง ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และพิสูจน์คำตอบ (สมมติฐาน)

๕) สรุปผลการศึกษา เป็นการอธิบายคำตอบที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ตามหัวข้อย่อย ที่ต้องการทราบ ว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่

๖) อภิปรายผล บอกประโยชน์หรือคุณค่าของผลงานที่ได้ และบอกข้อจำกัดหรือปัญหา อุปสรรค (ถ้ามี) พร้อมทั้ง บอกข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้า โครงงานลักษณะ ใกล้เคียงกัน

๓. ส่วนท้าย ประกอบด้วย

๑) บรรณานุกรม หรือ เอกสารอ้างอิง หรือเอกสารที่ใช้ค้นคว้า ซึ่งมีหลายประเภท เช่น หนังสือ ตำรา บทความ หรือคอลัมน์ ซึ่งจะมีวิธีการเขียนบรรณานุกรมต่างกัน เช่น หนังสือ ชื่อ นามสกุล. ชื่อหนังสือ. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์ บทความในวารสาร ชื่อผู้เขียน "ชื่อบทความ", ชื่อวารสาร. ปีที่หรือเล่มที่ : หน้า; วัน เดือน ปี. คอลัมน์จากหนังสือพิมพ์ ชื่อผู้เขียน "ชื่อคอลัมน์ : ชื่อเรื่องในคอลัมน์" ชื่อหนังสือพิมพ์. วัน เดือน ปี. หน้า.

๒) ภาคผนวก เช่น โครงร่างโครงงาน ภาพกิจกรรม แบบสอบถาม บทสัมภาษณ์

ในการจัดทำโครงงานและเขียนรายงานโครงงานนั้น ขั้นตอนแรกคือ การเขียนเค้าโครงโครงงาน เพื่อเสนอขออนุมัติก่อน

ส่วนประกอบของการเขียนเค้าโครงโครงงาน

๑. ชื่อโครงงาน
๒. แนวคิด/ ที่มา/ ความสำคัญ
๓. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า
๔. สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า (ถ้ามี)
๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน
๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๗. รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงงาน
๘. อาจารย์ที่ปรึกษา
๙. ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะของผู้อนุมัติโครงงาน

กระบวนการเขียนเค้าโครงโครงงาน

การเขียนเค้าโครงโครงงาน เป็นขั้นตอนสำคัญเริ่มต้นการทำโครงงาน เป็นการวางแผนความคิด ให้เข้าใจชัดเจน ว่าผู้เขียนสนใจจะค้นคว้าเรื่องใด ดังนั้น จึงควรพิจารณาเขียนแต่ละหัวข้อ ดังนี้

๑. การเลือกเรื่องและตั้งชื่อเรื่อง ควรเป็นเรื่องใกล้ตัว เสริมความรู้ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง และเป็นเรื่อง ที่ผู้เขียนสนใจ มีประโยชน์ค้นคว้าได้สะดวก เหมาะสมกับเวลา

๒. แนวคิดที่มา/ความสำคัญ เขียนแสดงความคิดเห็นให้เห็น ว่าเรื่องนี้มีมีความสำคัญอย่างไร นำไปใช้ ประโยชน์ได้อย่างไร

๓. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า กำหนดเป้าหมายหลัก ๑ - ๒ ข้อ ไม่ต้องมากมาย และเป็นสิ่งที่ บรรลุได้

๔. สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า (ถ้ามี) เป็นการคาดคะเนคำตอบไว้ล่วงหน้า ว่าการศึกษาค้นคว้า จะพบคำตอบใด

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน ลำดับกิจกรรมก่อน – หลัง ตามลำดับเวลาในช่วงแผนงาน กำหนด ระยะเวลาปฏิบัติกิจกรรมนั้น และประมาณค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ เป็นการคาดคะเนล่วงหน้าว่า เมื่อดำเนินโครงการแล้วเสร็จจะได้อะไรบ้าง ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

๗. รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ ตามสภาพจริงใส่ข้อมูลรายละเอียด เพื่อให้ครูสะดวกในการติดตาม ประสานงาน

แบบเสนอเค้าโครงโครงการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

โรงเรียน.....

๑. ชื่อโครงการ.....

๒. แนวคิด/ ที่มา/ ความสำคัญ.....

.....

๓. วัตถุประสงค์

.....

.....

๔. ขั้นตอนการดำเนินงาน

แผนงาน	ระยะเวลาปฏิบัติ	งบประมาณ

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

.....

๖. รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการ

๖.๑..... ชั้น ม...../.....

๖.๒..... ชั้น ม...../.....

๖.๓..... ชั้น ม...../.....

๗. อาจารย์ที่ปรึกษา

๗.๑.....

๗.๒.....

๘. ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะของผู้อนุมัติโครงการ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ

ใบความรู้ เรื่อง ขั้นตอนในการเขียนโครงการ
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนรายงานโครงการและมารยาทการเขียน
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ขั้นตอนการทำโครงการ

การพัฒนาโครงการเป็นกิจกรรมที่มีกระบวนการย่อยหลายขั้นตอน ต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ต้องใช้เวลาและต้องมีความอดทนสูง มีการวางแผนอย่างเป็นระบบขั้นตอน ซึ่งจากการศึกษาขั้นตอนการทำโครงการมีทั้งหมด ๖ ขั้นตอน

๑. การเลือกหัวข้อโครงการ

หัวข้อโครงการที่จะเลือกทำนั้นส่วนใหญ่มาจากความต้องการ หรือความสนใจในการเลือกปัญหาและแก้ไขปัญหาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้หรืออื่นๆตามเจตนารมณ์ของผู้จัดทำ เราพิจารณาจากความสนใจ การสังเกตสิ่งรอบตัว การศึกษาจากโครงการที่มีผู้พัฒนามาก่อนแล้วเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อ เมื่อเราได้หัวข้อมาแล้วก็ต้องกำหนดชื่อโครงการให้สอดคล้องกับเนื้อหาโครงการ ด้วยข้อความที่กระชับได้ใจความและน่าสนใจ

๒. การศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

เมื่อเราได้หัวข้อของโครงการมาแล้ว หลังจากนั้นต้องค้นหาความรู้ที่เกี่ยวข้องมาเพิ่มเติม แหล่งข้อมูลควรมาจากแหล่งที่หลากหลาย เช่น จากหนังสือ วารสาร ผู้เชี่ยวชาญ หรืออาจศึกษาจากโครงการที่คล้ายๆกันที่มีคนทำมาก่อนแล้ว และในการสืบค้นแต่ละครั้งสิ่งที่ขาดไม่ได้คือต้องบอกที่มาของข้อมูล แหล่งอ้างอิงข้อมูลที่ถูกต้องให้ครบถ้วนเสมอ

๓. การจัดทำข้อเสนอโครงการ

การจัดทำข้อเสนอโครงการเป็นการกำหนดแนวคิดต่างๆ และการวางแผนพัฒนาโครงการ รวมถึงการทำตารางกำหนดการและระยะเวลาในการทำ เพื่อช่วยให้สามารถคาดการณ์ความเป็นไปได้ในการทำโครงการ โดยที่ผู้จัดทำสามารถไปนำเสนอกับที่ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องให้ช่วยพิจารณางานให้

๔. การจัดทำโครงการ

การจัดทำโครงการถือเป็นภาคปฏิบัติที่สำคัญ จึงต้องเตรียมพร้อมในทุกๆด้าน เตรียมอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ และวัสดุที่ใช้ให้ครบถ้วน ควรคำนึงถึงความประหยัด คุ่มค่า และมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ทำอะไรผิดกฎหมาย หลังจากนั้นจัดทำโครงการตามตารางเวลาการทำงานอย่างเคร่งครัด ระหว่างทำต้องบันทึกผลตลอดเพื่อติดตามความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค วิธีแก้ไขและเพื่อควบคุมการปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนด มีการตรวจสอบความถูกต้องตามแผนงานอย่างสม่ำเสมอ

๕. การเขียนรายงาน

การเขียนรายงานเป็นการจัดทำเอกสารรายละเอียดทั้งหมดในการพัฒนาโครงการและคู่มือการใช้งาน เพื่อเผยแพร่และใช้พัฒนาในครั้งต่อไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการศึกษาหรืออยากทำโครงการที่รูปแบบคล้ายกันก็สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ที่บันทึกไว้ การเขียนรายงานควรใช้ภาษาที่อ่านง่าย ชัดเจน กระชับ ตรงประเด็น สุกภาพ และไม่กระทบทำให้ผู้อื่นเสียหาย

รูปแบบการเขียนรายงาน

รูปแบบของรายงานแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนประกอบตอนต้น ส่วนเนื้อหา และส่วนประกอบตอนท้าย

๑. ส่วนประกอบตอนต้น

๑.๑ หน้าปกรายงาน ควรเขียนด้วยลายมือบรรจง ส่วนบนเขียนชื่อเรื่อง ส่วนกลางชื่อผู้รายงาน ส่วนล่างบรรทัดแรกให้เขียนว่า “รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชา...” บรรทัดที่สองเป็นชื่อสถาบันศึกษา ส่วนบรรทัดที่สามบอกภาคที่เรียน และปีการศึกษา

๑.๒ คำนำ เป็นการบอกขอบข่ายของเรื่อง สาเหตุที่ทำให้เลือกทำรายงานเรื่องนี้ จุดมุ่งหมายในการเขียน ตลอดจนการขอบคุณผู้ที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำรายงาน

๑.๓ สารบัญ คือ สิ่งที่ใช้บอกชื่อเรื่อง เรียงตามลำดับที่ปรากฏในหนังสือ สารบัญจะบอกเลขหน้าไว้ด้วย เพื่อให้ผู้อ่านเปิดอ่านได้สะดวก

๑.๔ อาจแยกเป็นสารบัญเรื่อง และสารบัญตาราง

๒. ส่วนเนื้อเรื่อง

๒.๑ ส่วนที่เป็นเนื้อหา ต้องมีตอนนำ ตอนตัวเรื่อง และตอนลงท้าย เช่นเดียวกับการเขียนเรียงความ แบ่งเป็น ๕ บท ดังนี้

บทที่ ๑ บทนำ แสดงที่มาและความสำคัญของโครงการ วัตถุประสงค์ในการจัดทำและขอบเขตการศึกษาค้นคว้าและประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

บทที่ ๒ เอกสารและโครงการที่เกี่ยวข้อง แสดงส่วนสรุปข้อมูลจากการศึกษาข้อมูล หลักการและทฤษฎี หรือวิธีการที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาโครงการ ซึ่งรวมถึงการระบุดผลงานของผู้อื่นที่ผู้จัดทำได้นำมาเปรียบเทียบหรือพัฒนาต่อยอด

บทที่ ๓ วิธีการจัดทำโครงการ แสดงการอธิบายรายละเอียด ปัญหาหรืออุปสรรคการทำงาน และวิธีการแก้ไข รวมถึงระบุวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำโครงการด้วย

บทที่ ๔ ผลการศึกษา แสดงการนำเสนอข้อมูลหรือระบบที่พัฒนาได้ อาจเป็นรูปภาพ กราฟ ข้อความตัวอักษร ซึ่งต้องสื่อความหมายให้เข้าใจง่าย

บทที่ ๕ สรุปผลและข้อเสนอแนะ หากในการทำงานมีการตั้งสมมติฐานไว้ ต้องมีการสนับสนุนหรือคัดค้านสมมติฐานที่ตั้งไว้หรือยังสรุปสมมติฐานไม่ได้ บอกการนำไปใช้ประโยชน์ อุปสรรคในการทำงาน ข้อสังเกตที่สำคัญ ข้อผิดพลาดจากการทำงาน มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานรวมถึงบอกประโยชน์ที่ผู้จัดทำและผู้ศึกษาจะได้รับและข้อเสนอแนะ

๒.๒ ส่วนประกอบในเนื้อหาได้แก่

- อัญประกาศ คือ ข้อความที่คัดมาจากคำพูดหรือข้อเขียนของผู้อื่นโดยไม่ดัดแปลง
- เชิงอรรถ คือ ข้อความท้ายหน้า มีไว้เพื่อแจ้งที่มาของข้อความในตัวเรื่อง

๓. ส่วนประกอบตอนท้าย

๓.๑ บรรณานุกรม คือ รายชื่อสิ่งพิมพ์ตลอดจนวัสดุอ้างอิงทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการทำรายงาน พิมพ์ไว้ตอนท้ายสุดของรายงานการเขียนบรรณานุกรม บอกชื่อ สกูล ผู้แต่ง ชื่อหนังสือ ครั้งที่พิมพ์ เมืองที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ จำนวนหน้า

๓.๒ ภาคผนวกหรืออภิธานศัพท์ คือ ส่วนที่นำมาเพิ่มเติมท้ายรายงาน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น

๓.๓ ข้อมูลผู้จัดทำ

มารยาทในการเขียน

การเขียน เป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสาร เพราะการเขียนสามารถบันทึกในสิ่งที่ได้อ่าน ได้ฟัง ทบทวนความรู้และถ่ายทอดความรู้สู่ผู้อื่นได้ การเขียนที่มีสัมฤทธิ์ผลคือการเขียนที่ผู้อ่านเข้าใจตามที่ผู้เขียน ต้องการ นอกจากนี้ผู้เขียนควรตระหนักถึงมารยาทในการเขียน

มารยาทในการเขียน มีดังนี้

๑. เขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธีและรูปแบบการเขียน
๒. เขียนในสิ่งที่สร้างสรรค์ ไม่สร้างความเสียหายให้แก่ผู้อื่น
๓. เขียนในสิ่งที่จริงมีประโยชน์มีการค้นคว้าข้อมูลอย่างถูกต้อง
๔. ใช้ภาษาสุภาพ เหมาะสมกับรูปแบบของงานเขียน
๕. เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย สวยงาม สะอาดเป็นระเบียบ
๖. บอกแหล่งที่มาและชื่อผู้แต่งหากคัดลอกข้อความมาจากหนังสือเล่มอื่น

การนำเสนอและแสดงผลโครงการ (ถ้ามี)

ต้องเตรียมเอกสารการนำเสนอให้สมบูรณ์ครบถ้วน อาจปรับย่อข้อความจากรายงานก็ได้ นำเสนอในรูปแบบที่เหมาะสมโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการทำโครงการและการนำเสนอ ก่อนนำเสนอต้องวางแผนการนำเสนอ ฝึกสาธิตโครงการ และฝึกคำถาม ถาม-ตอบกับเสมอ

ตัวอย่างหัวข้อที่จะใช้นำเสนอ

๑. ชื่อโครงการ
๒. ชื่อผู้จัดทำ
๓. ชื่อที่ปรึกษา
๔. คำอธิบายถึงที่มา ความสำคัญและวัตถุประสงค์
๕. วิธีดำเนินการที่สำคัญ
๖. การสาธิตผลงาน
๗. ผลการศึกษาและข้อสรุปที่ได้จากการทำโครงการ

รายงานโครงการ

เรื่อง.....

โดย

.....
.....
.....
.....

เสนอ

.....

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒
(ตัวอย่างปกนอก)

เกณฑ์การประเมินการเขียนรายงานโครงการ

<p>๑. ส่วนประกอบตอนต้น</p> <p>๒ คะแนน มีส่วนหน้าปก คำนำ สารบัญ ถูกต้องครบถ้วนตามหลักการ</p> <p>๑ คะแนน มีส่วนหน้าปก คำนำ สารบัญ แต่ไม่ถูกต้องตามหลักการ</p> <p>๐ คะแนน ไม่มีส่วนหน้าปก ไม่มีคำนำ ไม่มีสารบัญ รายการใดรายการหนึ่ง หรือทุกรายการ</p>
<p>๒. ส่วนเนื้อเรื่อง</p> <p>๒ คะแนน มีองค์ประกอบครบ ๕ บท ถูกต้องครบถ้วนตามหลักการ</p> <p>๑ คะแนน มีองค์ประกอบครบ ๕ บท แต่ไม่ถูกต้องตามหลักการ</p> <p>๐ คะแนน มีองค์ประกอบไม่ครบ ๕ บท ไม่ถูกต้องตามหลักการ</p>
<p>๓. ส่วนประกอบตอนท้าย</p> <p>๒ คะแนน มีบรรณานุกรม ภาคผนวก ข้อมูลผู้จัดทำ ถูกต้องครบถ้วนตามหลักการ</p> <p>๑ คะแนน มีบรรณานุกรม ภาคผนวก ข้อมูลผู้จัดทำ แต่ไม่ถูกต้องตามหลักการ</p> <p>๐ คะแนน ไม่มีบรรณานุกรม ภาคผนวก ข้อมูลผู้จัดทำรายการใดรายการหนึ่ง หรือทุกรายการ</p>
<p>๔. การใช้ภาษา</p> <p>๒ คะแนน ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เป็นไปตามหลักการของการเขียนรายงานตลอดเล่มรายงาน</p> <p>๑ คะแนน ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เป็นไปตามหลักการของการเขียนรายงานมากกว่าร้อยละ ๗๐</p> <p>๐ คะแนน ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เป็นไปตามหลักการของการเขียนรายงานน้อยกว่าร้อยละ ๗๐</p>
<p>๕. ความประณีต สะอาด เรียบร้อย</p> <p>๒ คะแนน มีรูปเล่มที่ประณีต สะอาด เรียบร้อย สามารถเป็นแบบอย่างได้</p> <p>๑ คะแนน มีรูปเล่มที่ไม่ประณีต แต่สะอาดเรียบร้อย ไม่สามารถเป็นแบบอย่างได้</p> <p>๐ คะแนน มีรูปเล่มที่ไม่ประณีต ไม่สะอาดไม่เรียบร้อย ไม่สามารถเป็นแบบอย่างได้</p>

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๙-๑๐ คะแนน	ดีมาก
๗-๘ คะแนน	ดี
๕-๖ คะแนน	พอใช้
น้อยกว่า ๕ คะแนน	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป

การเขียนแสดงความคิดเห็น

การเขียนแสดงความคิดเห็น คืองานเขียนเพื่อแนะนำหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือการเขียนเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ เช่น บทความทางวิชาการ บทความวิชาการ เป็นต้น โดยผู้เขียนจำเป็นต้องตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และหลักเหตุผลอีกด้วย

๑. แนวทางการเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนประเภทนี้ควรใช้ความระมัดระวังในการใช้ภาษา เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน ดังนี้

๑. ผู้เขียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่จะเขียนเป็นอย่างดี
๒. ข้อมูลที่น่าเสนอถูกต้อง
๓. ผู้เขียนต้องไม่มีอคติ
๔. เขียนเพื่อให้เกิดการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขหรือพัฒนาไปในทางที่ดี
๕. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน
๖. ชี้แจงเหตุผลถึงข้อดี ข้อบกพร่องอย่างชัดเจน
๗. แนวคิดของผู้เขียนต้องไม่ใช่เพื่อชักจูง เกี้ยยกล่อมหรือสรุปว่าดีไม่ดีแต่ควรเป็นเพียงการเสนอแนะเพื่อให้ผู้อ่านได้พิจารณาเท่านั้น
๘. ควรใช้ถ้อยคำภาษาที่เข้าใจได้ง่าย
๙. ควรใช้ภาษาที่เร้าใจผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านอยากติดตามเรื่องโดยตลอด
๑๐. ควรใช้ถ้อยคำสำนวนที่เป็นแรงจูงใจหรือกระตุ้นผู้อ่านให้เกิดความคิดหรือแนวคิดใหม่ ๆ

ใบงาน เรื่อง ข่า่มือถือทาสวัตฤ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่อง การแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงร่วมกันแสดงความคิดเห็นในรูปแบบของแผนภาพความคิด จากข่าวที่กำหนดให้

ข่าววรุณ จินีสิตใหม่อย่าใช้มือถือเกินจำเป็น

* ห่วงตกเป็นทาสวัตฤ-ปลุกสำนึกประหยัด * ดึงพวกแห่อ “แบรนด์เนม” ดู “ตลก” มากกว่า

นายวิรุณ ตั้งเจริญ อธิบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) กล่าวตอนหนึ่งในงานปฐมนิเทศ และต้อนรับนิสิตใหม่ ประจำปี ๒๕๕๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์ ว่าขณะนี้สังคมไทย และสังคมโลกประสบปัญหาที่เหมือนกันคือ ภาวะการณ์รุมเร้าทางเศรษฐกิจ นิสิตน้องใหม่ทุกคน ตลอดถึงนิสิตรุ่นพี่ ต้องรู้จักใช้จ่าย และมีวินัยทางการเงินให้มากโดยเฉพาะการใช้เงินไปกับการใช้โทรศัพท์มือถือของเยาวชนรุ่นใหม่ นั้น ต้องใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก เด็กบางคนใช้โทรศัพท์เหมือนคนที่ทำธุรกิจ พูดคุยในเรื่องที่ไม่มีสาระเท่าที่ควร การมีโทรศัพท์มือถือใช้ควรรู้ว่าจะใช้เมื่อมีความจำเป็น ไม่ใช่มีไว้เพื่อคุยเล่น เพราะนั่นหมายถึงการสูญเงินไปโดยเปล่าประโยชน์

นายวิรุณกล่าวว่า นอกจากนี้ อยากให้นิสิตทุกคนพิจารณาเรื่องการแต่งตัวตามแฟชั่น ถ้ามากเกินไป หรือใช้ของแพง ซึ่งเน้นแบรนด์เนมโดยไม่รู้จักยับยั้งชั่งใจตัวเอง จะทำให้นิสิตตกเป็นทาสทางวัตฤ ตนมองว่าคนที่ซื้อของแบรนด์เนมหรือบ้าแบรนด์เนมเป็นคนที่ดูตลก หรือบางคนก็อวดร่ำรวยจนดูตลกมากกว่าจะดูดี การที่นิสิตยังหาเงินใช้เองไม่ได้ ต้องขอเงินพ่อแม่ จึงควรตระหนักในเรื่องเหล่านี้ และแม้แต่คนฐานะดีที่จะซื้อของแบรนด์เนมได้ ก็ควรจะดูความเหมาะสม ให้พอเหมาะพอควร ไม่ใช่ซื้อจนโอเวอร์เกินไป

“ฝากถึงพ่อแม่ควรจะเน้นเรื่องวินัยทางการเงินให้ลูกด้วย ต้องสอนในเรื่องสำนึกการประหยัด ซึ่งตอนนี้ มศว. ได้ให้นโยบายกับอาจารย์ทุกคนที่สอนนิสิต ไม่ใช่สอนแต่ความรู้ทาง-วิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ต้องสอนเรื่องการใช้ชีวิต อาจารย์ทุกคนต้องอบรมสั่งสอนและช่วยกันชี้แนะให้นิสิตเห็นถึงภาวะวิกฤตทางสังคมไทย และสังคมโลก ขณะนี้ต้องช่วยกันสร้างให้พวกเขาตระหนัก และมีสำนึกด้านการประหยัดในทุกๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการใช้จ่ายเงิน ทรัพยากรที่เราใช้อยู่ทุกวัน ซึ่งตอนนี้ มศว. รมณรงค์มหาวิทยาลัยสีเขียวถือเป็นนโยบาย มหาวิทยาลัยที่ต้องการทำให้ประชาคมรู้จักใช้ทรัพยากรให้พอเพียง ไม่ฟุ่มเฟือย และรณรงค์ให้ มศว. เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว ที่ไม่ใช่เพียงแค่การปลูกต้นไม้ให้เขียวเพียงอย่างเดียว แต่หมายถึงทุกอย่าง ตลอดถึงความคิดด้วย นอกจากนี้ เราต้องเน้นเรื่องการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง และใช้ภาษาไทยให้เข้มแข็ง รวมถึงรณรงค์ให้นิสิตรักการอ่าน” นายวิรุณกล่าว

ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชน. ภาพ : จักรกฤษ พุทธรักษา.

ใบงานเรื่อง ชาวพ่อเฒ่ากวาดถนนฟรี ๑๔ ปี หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่องการแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงร่วมกันแสดงความคิดเห็นในรูปแบบของแผนภาพความคิด จากข่าวที่กำหนดให้

ชาวพ่อเฒ่ากวาดถนนฟรี ๑๔ ปี

แม่เคยเป็นแต่พนักงานกระจอกๆ สังกัดฝ่ายรักษาความสะอาดของเทศบาล นายฟิลลิปวินฟิลด์ วัย ๗๔ ปี ก็ภาคภูมิใจในหน้าที่ของตน หลังเกษียณราชการตอนอายุ ๖๐ ปี พ่ออยู่ฟิลลิปจึงปฏิบัติภารกิจ “กวาดถนน” ในเมืองปีเตอร์เบอร์ระ มณฑลเคมบริดจ์ ประเทศอังกฤษ ต่อเนื่องยาวนาน ๑๔ ปีแล้ว โดยไม่ได้รับหรือเรียกร้อยค่าจ้างใดๆ

นับตั้งแต่เริ่มกวาดถนนแบบอาสาสมัครถึง พ.ศ. นี้ พ่อเฒ่าฟิลลิปคนเดียวกวาดเก็บขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลออกจากถนนหนทางแล้วกว่า ๒๐๐ ตัน

พ่อเฒ่าฟิลลิปผู้ครองสถานภาพโสดตลอดมาบอกว่ารักงานกวาดถนนอันเคยยึดเป็นอาชีพยาวนาน ๒๑ ปี ส่วนใครจะรังเกียจจริงงอนก็ไม่สน ปัจจุบันยังตื่นตีห้าออกไปทำงานฟรีๆ จนถึงสี่โมงเช้า บรรจุนขยะลงถังห้าถังรอรถมาเก็บไปบำบัดทุกวัน

“ลุงไม่อยากอยู่เฉย ไม่อยากเบื่อหน่ายแข็งออกแรงเหงื่อไหลช่วยให้ร่างกายแข็งแรง วัยปุนนี้ลุงไม่เคยเจ็บป่วยต้องพบแพทย์กว่าหกปีแล้วนะ” พ่อเฒ่าพูดพลางเป่งกล้ำมโซว ข้อสำคัญลุงจะหงุดหงิดแทบบ้า ถ้าเห็นถนนในชุมชนเราสกปรก

ขอชื่นชมน้ำจิตน้ำใจสุดประเสริฐ การเสียสละอันล้ำเลิศของพ่อเฒ่าฟิลลิปจ๊ะ

ที่มา: หนังสือพิมพ์มติชน.
ภาพ: จักรกฤษ พุทธรักษา.

ใบงาน เรื่อง ชาวกีฬาอล์ฟยืดอายุได้ ๕ ปี หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่อง การแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงร่วมกันแสดงความคิดเห็นในรูปแบบของแผนภาพความคิด จากข่าวที่กำหนดให้

ชาวกีฬาอล์ฟยืดอายุอีกได้ ๕ ปี

สวีเดนศึกษาพบว่านักกอล์ฟทั้งชายหญิงหนุ่มหรือแก่ และไม่ว่าเป็นคนมีฐานะอย่างไร ต่างสามารถยืดอายุตนเองขึ้นไปอีกได้ถึง ๕ ปี โดยที่อัตราการเสียชีวิตจะลดน้อยลงถึง ๔๐% คณะนักวิจัยของสถาบันคาร์ลินสกาชื่อดังของสวีเดน ได้ศึกษาจากข้อมูลของนักกอล์ฟทั้งอาชีพและสมัครเล่น ทั้งหนุ่มและแก่รวมกัน ๓๐๐,๐๐๐ ราย โดยได้รายงานผลการศึกษาอยู่ในวารสารวิชาการ “เวชศาสตร์และวิทยาศาสตร์การกีฬา”

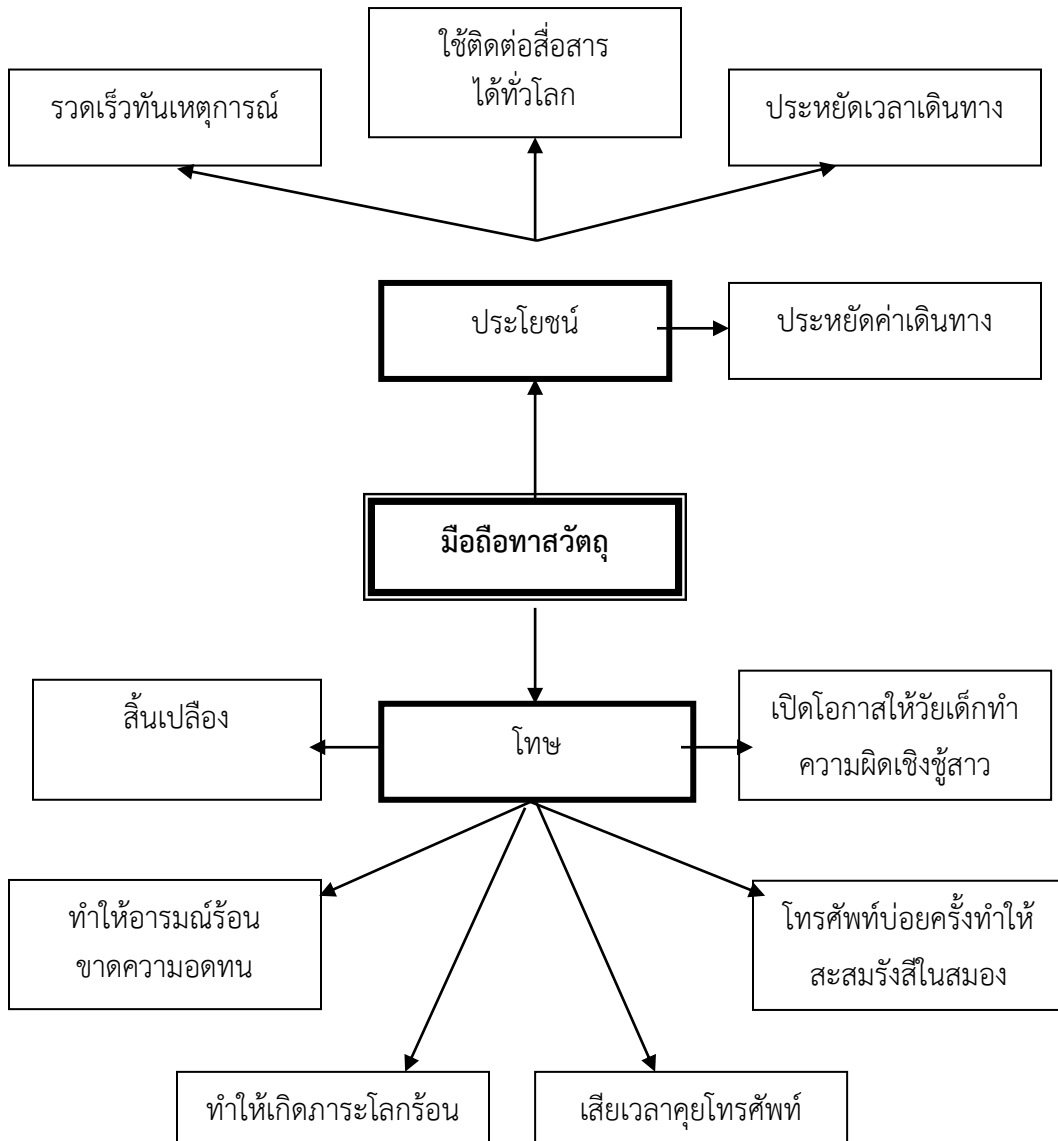
ศาสตราจารย์แอนเดอร์ อัลบอม หัวหน้าคณะศึกษาได้ชี้ว่า เมื่อนักกอล์ฟออกรอบแต่ละรอบ หมายความว่า จะต้องใช้เวลาอยู่กลางแจ้งเป็นเวลานาน ๔-๕ ชม. จะต้องเดินเร็วเป็นระยะทาง ๖-๗ กิโลเมตร ซึ่งจะเป็นคุณแก่สุขภาพของบุคคลผู้นั้น เป็นเกมกีฬาที่ช่วยให้เผาผลาญแคลอรีได้มาก ลดไขมันและความเครียดในอัตราอย่างสบาย ในการเล่นแต่ละรอบจะช่วยให้เผาผลาญพลังงานได้ราว ๑,๐๐๐ แคลอรี อีกทั้งการเดินเร็วๆ ซึ่งจำเป็นกับการเล่น ยังช่วยเพิ่มพูนความสามารถของหัวใจ หลอดเลือด และปอด ก็ทำให้เลือดลมเดินดีด้วย

ขณะที่แข่งอยู่ หัวใจของนักกอล์ฟจะเต้นในอัตราระหว่าง ๙๐-๑๒๐ ครั้งต่อนาทีเป็น การค่อยๆ ปล่อยให้เผาผลาญไขมันไปอย่างราบรื่น อาจารย์แอนเดอร์เชื่อว่า ผลจากการศึกษาครั้งนี้ จะทำให้มีผู้นิยมเล่นกอล์ฟมากขึ้น นอกเหนือจากปัจจุบันที่ประมาณกันว่า มีคนเล่นกอล์ฟอยู่แล้วมากประมาณ ๖๐ ล้านคน

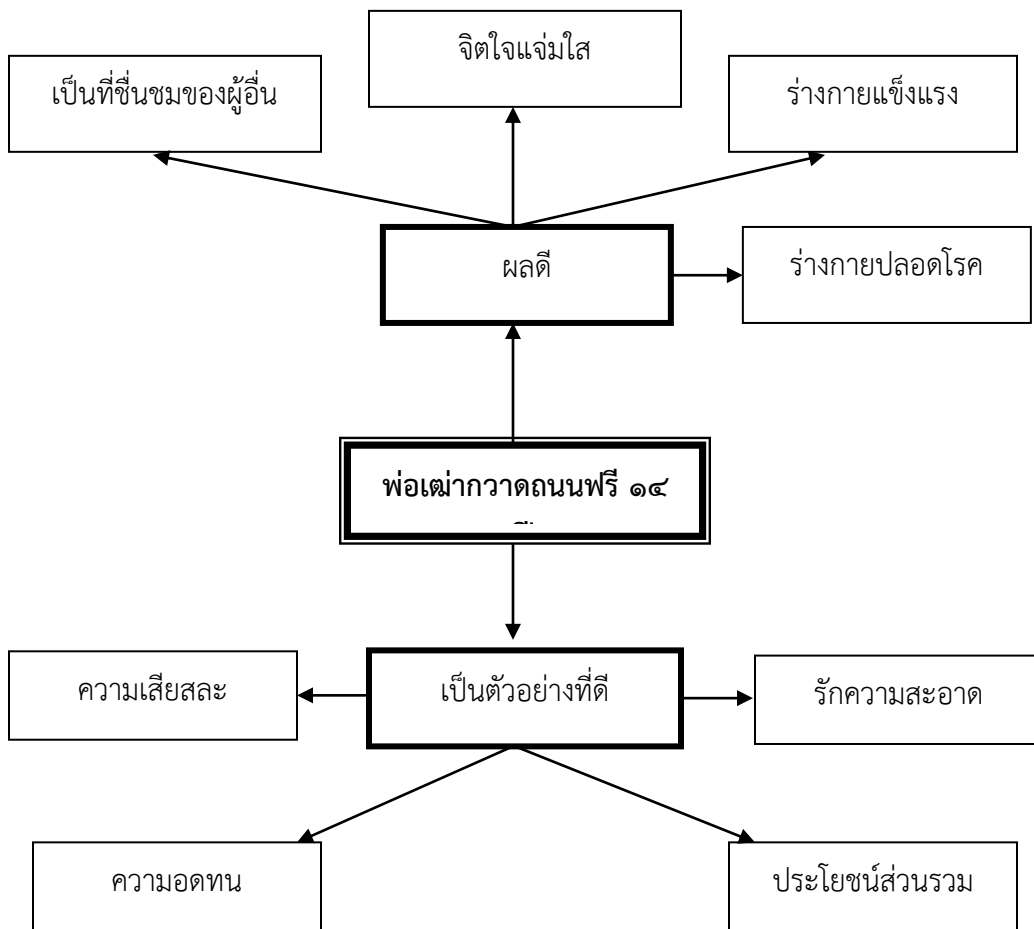
ที่มา : หนังสือพิมพ์มติชน.

ภาพ : จักรกฤษ พุทธรักษา.

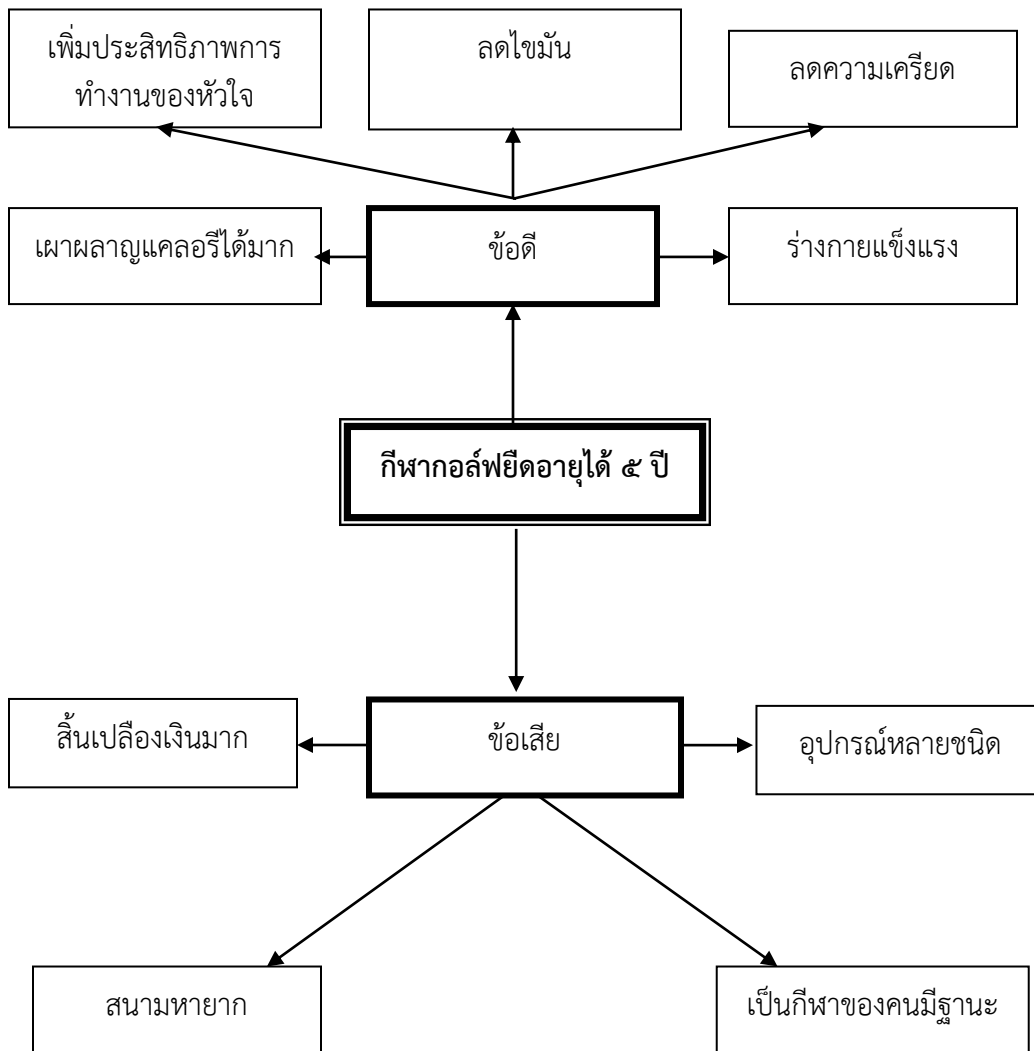
เฉลยใบงาน ขาวมือถือทาสวัตถุ หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่องการแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เฉลยใบงานเรื่อง ชาวพ่อเฒ่ากวาดถนนฟรี ๑๔ ปีหน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่อง การแสดงความคิดเห็น รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เฉลยใบงาน เรื่อง ชาวกีฬาอล์ฟวัยได้ ๕ ปี หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗
เรื่อง การแสดงความคิดเห็น รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ใบความรู้ เรื่องคำบาลีในภาษาไทย หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘
เรื่องหลักสังเกตคำบาลีในภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หลักการสังเกตคำไทยที่มาจากภาษาบาลี

๑. พยัญชนะ ภาษาบาลีและสันสกฤตแบ่งพยัญชนะออกเป็นวรรคตามฐานที่เกิดเสียง ดังนี้

วรรค/ฐานที่เกิด	แถวที่ ๑	แถวที่ ๒	แถวที่ ๓	แถวที่ ๔	แถวที่ ๕
วรรค กะ (คอ)	ก	ข	ค	ฌ	ง
วรรค จะ (เพดาน)	จ	ฉ	ช	ฌ	ญ
วรรค ฐะ (ปุ่มเหงือก)	ฎ	ฐ	ฑ	ฒ	ณ
วรรค ตะ (ฟัน)	ต	ถ	ท	ธ	น
วรรค ปะ (ริมฝีปาก)	ป	ฝ	พ	ภ	ม

พยัญชนะเศขรวรรค ย ร ล ว ส (ศ ษ) ห ฬ อ

๑. ภาษาบาลีมีพยัญชนะ ๓๓ ตัว เป็นพยัญชนะวรรค ๒๕ ตัว พยัญชนะเศขรวรรค ๘ ตัว

๒. สระในภาษาบาลีมี ๘ ตัว คือ อะ อา อิ อี อุ อู เอ โอ

๓. ภาษาบาลีมีหลักตัวสะกดตัวตามที่แน่นอนตายตัว ดังนี้

๓.๑. พยัญชนะวรรคแถวที่ ๑ เป็นตัวสะกด พยัญชนะแถวที่ ๑ หรือ ๒ ในวรรคเดียวกันเป็นตัวตาม เช่น สัจจะ ทุกข์ อัจฉา กิตติ วิตถาร บุพผา เป็นต้น

๓.๒. พยัญชนะวรรคแถวที่ ๓ เป็นตัวสะกด พยัญชนะแถวที่ ๓ หรือ ๔ ในวรรคเดียวกันเป็นตัวตาม เช่น อัคคี พยัคฆ์ สมัชชา มัชฌิมา วุฒิ(วุฑฺฒิ) วัฒนา(วฑฺฒนา) นิพพาน เป็นต้น

๓.๓. พยัญชนะแถวที่ ๕ เป็นตัวสะกด พยัญชนะวรรคทุกตัวในวรรคเดียวกันเป็นตัวตาม (ยกเว้น ง เป็นตัวสะกด ง เป็นตัวตามไม่ได้) เช่น องก์ สงฆ์ บัณฑูร สันติ สัมผัส เป็นต้น

*ญ ณ เป็นตัวสะกด พยัญชนะตัวตามเป็น “ห” เช่น ปัญหา สายัณห์ อุณฺหภูมิ ตัณหา เป็นต้น

๓.๔. พยัญชนะเศขรวรรคเป็นตัวสะกด

- ย ล ส เป็นตัวสะกด ใช้ตัวเองเป็นตัวตาม เช่น อัยยิกา อัสนุ มัลลิกา

- ว ฬ เป็นตัวสะกด พยัญชนะตัวตามเป็น “ห” เช่น ชิวหา อาสาฬห

คำบาลีบางคำเมื่อไทยรับมาใช้จะตัวตัวสะกดทิ้งและใช้ตัวตามสะกดแทน เช่น

บาลี	ไทย	บาลี	ไทย
รฏฐ	รัฐ	จิตติ	จิต
ทิฎฐิ	ทิฐิ	ยุตติ	ยุติ
วฑฺฒน	วัฒน	เขตต	เขต

๔. ภาษาบาลีนิยมใช้ “พ” เช่น จุฬา กีฬา ครุฬ เวฬุริยะ

๕. ภาษาบาลีนิยมใช้ “ช” เขต เขม ชัย ชัตติย จักขุ ปักข์ ขมา

๖. ภาษาบาลีนิยมใช้ “ร” กลางพยางค์ เช่น ภริยา จริยา วิริยะ สุริยะ อาจารย์ยะ กิริยา เป็นต้น

๗. ภาษาบาลีนิยมอ่านเรียงพยางค์ เช่น อมตะ ปกติ สรณะ อุตุ สามิ เป็นต้น

๘. ภาษาบาลีไม่นิยมคำควบกล้ำ เช่น ปชา ปฐม ปณาม ปทุม ปณต เป็นต้น

ใบงาน เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤต หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
เรื่องหลักสังเกตคำสันสกฤตในภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำสั่ง จงเติมลงในช่องว่างว่าคำที่กำหนดให้เป็นภาษาบาลีหรือสันสกฤต

๑. อักษร.....	๒๑. ปรัชญา.....	๔๑. ศึกษา.....
๒. ปัทมา.....	๒๒. อุตุ.....	๔๒. รัฐ.....
๓. ภரிய.....	๒๓. พรารถนา.....	๔๓. ปฐม.....
๔. พรรษา.....	๒๔. อมฤต.....	๔๔. ชมา.....
๕. ตัณฑ.....	๒๕. ไพรษณีย์.....	๔๕. เบญจ.....
๖. นิสิต.....	๒๖. ไพศาล.....	๔๖. บัลลังก์.....
๗. ปรกติ.....	๒๗. เวช.....	๔๗. อธิษฐาน.....
๘. สมัชชา.....	๒๘. ปัญหา.....	๔๘. ลักษณะ.....
๙. อรรณพ.....	๒๙. มัชยัสถ์.....	๔๙. สิริ.....
๑๐. สตรี.....	๓๐. ไมตรี.....	๕๐. เศรษฐี.....
๑๑. อาตมา.....	๓๑. อาจารย์.....	๕๑. อัจฉา.....
๑๒. อุณหภูมि.....	๓๒. ประถม.....	๕๒. มัตस्या.....
๑๓. ปัจจุบัน.....	๓๓. สวรรค์.....	๕๓. นิพพาน.....
๑๔. ธรรม.....	๓๔. มนุษย์.....	๕๔. อิศระ.....
๑๕. กริยา.....	๓๕. อาญา.....	๕๕. อัปสร.....
๑๖. ชันติ.....	๓๖. พฤกษ์.....	๕๖. ปริญา.....
๑๗. กุฎฐัง.....	๓๗. อัชฌาสัย.....	๕๗. สิ่งการ.....
๑๘. มงคล.....	๓๘. จักรี.....	๕๘. การุณ.....
๑๙. สังขาร.....	๓๙. พยัคฆ์.....	๕๙. สามานย์.....
๒๐. นัตถ์.....	๔๐. วิตถาร.....	๖๐. มัชยม.....

แบบทดสอบ เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤต หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
เรื่องหลักสังเกตคำสันสกฤตในภาษาไทย รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีทุกคำ
 - ก. บัลลัง ทิฐิ อาจารย์ โอฬาร
 - ข. อาคาร สามัญ วิชา อิฐิ
 - ค. พิศดาร อัคคี วัฒนา เมตตา
 - ง. ภัสดา วิทยา กรีธา จิต
๒. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีทุกคำ
 - ก. กิริยา ปฐุม อมตะ กิจ
 - ข. สุภาพ ปัญหา สถาน พัสตุ
 - ค. บุพผา ัมมะ อาชญา อารยะ
 - ง. แพทย์ สัตย์ ปรีชา นิตย
๓. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีทุกคำ
 - ก. อัจฉรา บุชยา รังสี
 - ข. เวช สงกา จูฬา
 - ค. ปัญญา วิจาร์ณ สัตยา
 - ง. อัคนี วิเคราะห์ แพทย์
๔. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีทุกคำ
 - ก. สัมปทาน วิรุฬ สตรี ศาสตร์
 - ข. สัมผัส มณฑป กษัตริย์ ไพรษณีย์
 - ค. นิสิต สัจจะ จักขุ สมภาร
 - ง. สงฆ์ พุทฺธ พฤกษ์ จันทร
๕. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาบาลีทุกคำ
 - ก. กรีธา อาถรรพณ์ สัปดาห์ เสาร์
 - ข. รัฐ ทิฐิ กิริยา โอฬาร
 - ค. เขต จิต ฤษี ไมตรี
 - ง. ศาล มิตร วัฒนา ประติมา
๖. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ
 - ก. ปรัชญา อัคนี ศิลปะ ดุษฎี
 - ข. ประดิษฐ์ วิชา สมมติ พฤตมิ
 - ค. พัสติ พัสตุ พิศดาร พัฒนา
 - ง. ทรรคนะ พราหมณ์ เพชร พุทฺธ
๗. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ
 - ก. กรรม ัมมะ สวรรค์
 - ข. พรหม เนตร กรรณ
 - ค. ประชา ประณม ประทัด
 - ง. ปทีป ปทุม ปฎิมา
๘. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ
 - ก. จำแนก อำนาจ กำเนิด
 - ข. กรีธา ครุฑ คำนวณ
 - ค. ฤทธิ อินทรีย์ มฤคา
 - ง. สฤษณ์ จูฬา พาฬ
๙. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ
 - ก. ธรรม ศาสตร์ กิจ
 - ข. มนุษย์ รัตนะ อาถรรพณ์
 - ค. สัจจร บริกร ยุติ
 - ง. ประโยชน์ ประเทศ ประณาม
๑๐. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ
 - ก. ทิฐิ วุฒิ อิฐิ
 - ข. อิษฐาน ขนิษฐา เชษฐา
 - ค. บุชบา ปทุม วิตถาร
 - ง. พิศดาร ปัจจุบัน พฤษภ
๑๑. ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาสันสกฤตทุกคำ
 - ก. ปัจจัย ชันติ ชัตติยะ
 - ข. เกษียร ภริยา อุบล
 - ค. บรรพต ราตรี เกษีณ
 - ง. สฤป เสมหะ บุพผา

๑๒. ข้อใดมีคำบาลี สันสกฤต และไทย ประสมอยู่

ก. ภาพยนตร์รัก

ค. ยานพาหนะ

๑๓. ข้อใดมีคำบาลี สันสกฤต และไทย ประสมอยู่

ก. ศูนย์การศึกษา

ค. การพัฒนา

๑๔. ข้อใดมีคำบาลี สันสกฤต และไทย ประสมอยู่

ก. สถานที่ราชการ

ค. เกมการเมือง

๑๕. ข้อใดมีคำบาลี สันสกฤต และไทย ประสมอยู่

ก. วิชาเศรษฐศาสตร์

ค. วัฒนธรรมท้องถิ่น

ข. รถยนต์ญี่ปุ่น

ง. จักรยานยนต์

ข. ศูนย์การค้า

ง. การศึกษาเสริม

ข. สำนักงานเขตพื้นที่

ง. นายกรัฐมนตรีเงา

ข. ประวัติศาสตร์

ง. เศรษฐกิจชุมชน

**ใบความรู้ เรื่องคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙
เรื่องหลักสังเกตคำสันสกฤตในภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย รหัส ๗๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ข้อสังเกตคำไทยที่มาจากภาษาสันสกฤต

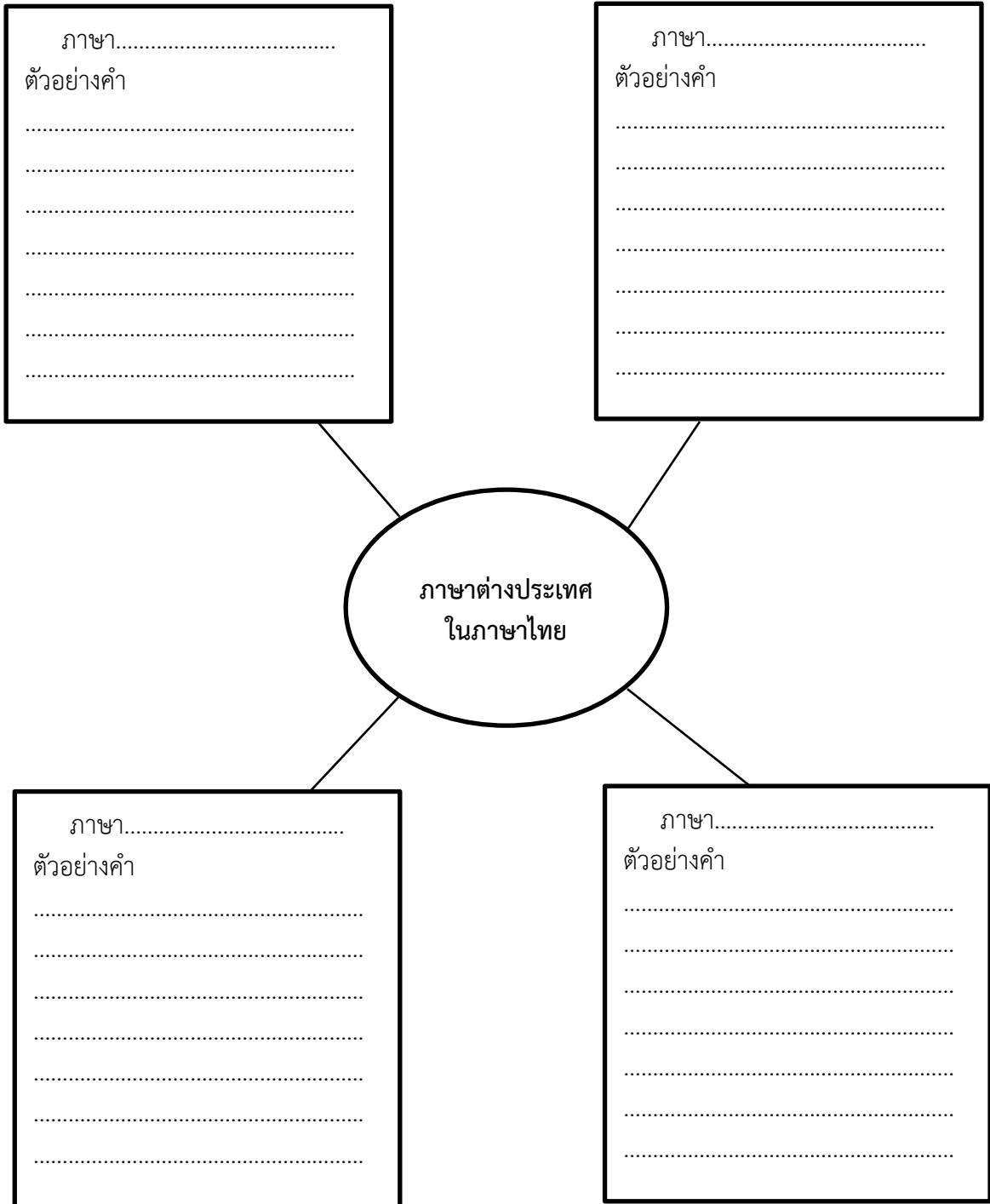
๑. พยัญชนะภาษาสันสกฤตมี ๓๕ ตัว เป็นพยัญชนะวรรค ๒๕ ตัว พยัญชนะเศษวรรค ๑๐ ตัว โดยเพิ่ม ศ และ ษ เช่น ศาลา พิเศษ (ยกเว้น เช่น ศอก คีค เต็ก คอ เค้า ฝิดาษ ดาษดา กระจดาษ
๒. สระภาษาสันสกฤตมีสระ ๑๔ ตัว อะ อา อิ อี อุ ู เอ โอ ไอเอา ฤ ฦ
๓. ไม่เคร่งครัดเรื่องตัวสะกด ตัวตาม
๔. ภาษาสันสกฤตนิยมใช้ “ท” เช่น จูทา กรีทา ครุฑ ไพฑูรย์
๕. ภาษาสันสกฤตนิยมใช้ “กษ” เช่น เกษตร เกษม กษัย กษัตริย์
๖. ภาษาสันสกฤตนิยมใช้ “รร” เช่น ภรรยา จรรยา ทรราช สวรรค์ มรรค ภรรณ พรรษ อรรณพ
๗. ภาษาสันสกฤตนิยมอ่านควบกล้ำและอักษรนำ เช่น บุตร เพชร ปรกติ เคราะห์ พรหมณ์ กรिया ประณม จักร สวามี สัมคร เป็นต้น
๘. ภาษาสันสกฤตจะใช้ “ส” นำพยัญชนะวรรค “ต” (วรรคตะ ต ถ ท ธ น) เช่น สตรี สติ สถาปนา สถาน สติต วาสนา พัสตุ เป็นต้น
๙. ภาษาสันสกฤตจะแผลงสระไอเป็นสระแอ เช่น ไวทย แผลงเป็น แพทย์ ไสนย แผลงเป็น แสนยา

ข้อเปรียบเทียบคำที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต

ข้อ	ภาษาบาลี	ภาษาสันสกฤต
๑	สระมี ๘ ตัว	มีสระ ๑๔ ตัว (ไอ เอา ฤ ฦ ภา)
๒	มีพยัญชนะ ๓๓ ตัว	มีพยัญชนะ ๓๕ ตัว (เพิ่ม ศ ษ)
๓	เคร่งครัดตัวสะกดตัวตาม	ไม่เคร่งครัดเรื่องตัวสะกดตัวตาม
๔	นิยมใช้ ฬ	นิยมใช้ ท
๕	นิยมใช้ ข	นิยมใช้ กษ
๖	มี “ริ” กลางพยางค์	ใช้ “รร”
๗	ไม่นิยมคำควบกล้ำ เช่น ปชา ปฐม	นิยมใช้คำควบกล้ำและอักษรนำ
๘	นิยมอ่านเรียงพยางค์	คำแผลงสระไอ เป็น สระ แอ เช่น ไวทย เป็น แพทย์

ใบงาน เรื่อง คำไทยแท้และคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้เขียนผังภูมิแสดงภาษาต่างประเทศในภาษาไทยที่มีใช้มาก ๔ ภาษา และยกตัวอย่างคำที่ยืมมาใช้

แบบทดสอบ เรื่อง คำไทยแท้และคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

คำชี้แจง ให้เขียนระบุคำต่อไปนี้ เป็นคำที่มาจากภาษาใด

๑. ปัญญา	๒๑. กระทบวง
๒. กระป๋อง	๒๒. อนุโมทนา
๓. เทคโนโลยี	๒๓. อินเทอร์เน็ต
๔. ทرحน	๒๔. กระเพาะ
๕. กรม	๒๕. ปารีส
๖. ปฏิวัติ	๒๖. เมตร
๗. สวิตเซอร์แลนด์	๒๗. เสวย
๘. นิภา	๒๘. อั้งโล่
๙. กังวล	๒๙. สัมภาษณ์
๑๐. บุพเพสันนิวาส	๓๐. จำรงค์
๑๑. แก้ว	๓๑. สำราญ
๑๒. อัปเดต	๓๒. ไวไฟ
๑๓. ประกาศ	๓๓. ลูกขุน
๑๔. ถนน	๓๔. สุภาพชน
๑๕. บะหมี่	๓๕. ปุ้งกี๋
๑๖. ปฏิทิน	๓๖. บรรจง
๑๗. ฟุตบอล	๓๗. ซ็อกโกแลต
๑๘. ออนไลน์	๓๘. ตะหลิว
๑๙. เนรมิต	๓๙. เปอร์เซ็นต์
๒๐. ลอตเตอรี่	๔๐. สังกะสี

ใบความรู้ เรื่อง คำไทยแท้และคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ
หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ๗๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จุดประสงค์ มีความรู้ และ ความเข้าใจ คำไทยแท้กับคำที่มาจากภาษาเขมร ภาษาจีน

คำภาษาไทยแท้

การสังเกตคำไทยแท้มีวิธีการดังนี้

๑. คำภาษาไทยแท้มักเป็นคำพยางค์เดี่ยวโดดๆ เช่น นั่ง นอน พ่อ แม่ งู กา
๒. คำภาษาไทยแท้หลายคำมีหลายพยางค์ คำเหล่านี้เกิดจากวิธีการทางภาษาดังนี้
 - ๒.๑ การกร่อนเสียง เช่น มะม่วง มาจาก หมากม่วง, ตะขบ มาจาก ต้นขบ, สะเอน มาจาก สายเอน
 - ๒.๒ การแทรกเสียง เช่น ผักกะเฉด มาจาก ผักเฉด, ลูกกระดุม มาจาก ลูกดุม, นกกระจิบ มาจาก นกจิบ
 - ๒.๓ การเติมพยางค์หน้าคำมูล โจน มาจาก กระโจน, โดด มาจาก กะโดด กระโดด, ท้วง มาจาก ประท้วง
๓. คำภาษาไทยแท้มีตัวสะกดตรงตามมาตรา เช่น จง หมั่น ชม สาว ตัก
๔. คำภาษาไทยแท้ไม่นิยมคำควบกล้ำ
๕. คำภาษาไทยแท้ไม่มีตัวการันต์ คำทุกคำสามารถอ่านออกเสียงได้ทั้งหมด
๖. คำภาษาไทยแท้คำเดียวอาจมีความหมายได้หลายอย่าง
๗. คำภาษาไทยแท้มีรูปวรรณยุกต์เป็นเครื่องหมายกำกับเสียง เช่น คา คำ คำ
๘. คำภาษาไทยแท้ไม่พบพยัญชนะต่อไปนี้ ฆ ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ฐ ษ ฬ ยกเว้น ฆ่า เขี่ยน ระฆัง คอก ศึก ฐ เธอ ฌ ๗พณฯ ใหญ่ หล้า
๙. คำภาษาไทยแท้หากออกเสียง “ไอ” จะใช้ “ไอ” เช่น ผู้ใหญ่ ใหม่ สะไ้ ใช้ ใ้ หลงไหล

คำที่มาจากภาษาเขมร

เขมรมีพรมแดนติดประเทศไทย มีความสัมพันธ์กันมากเป็นเวลายาวนาน ไทยยืมคำเขมรมาโดยทับศัพท์ เปลี่ยนเสียง เปลี่ยนความหมาย มีคนไทยเชื้อสายเขมรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางจังหวัดใช้ภาษาเขมรในชีวิตประจำวัน

วิธีสังเกตคำยืมภาษาเขมร

๑. คำเดี่ยวโดดๆ มักเป็นคำศัพท์ที่ต้องแปลความหมาย เช่น

อวย-ให้	แซ-พระจันทร์	นัก-ผู้ชำนาญ
ได-มือ	แสะ-ม้า	บาย-ข้าว

๒. มักใช้พยัญชนะ จ ญ ร ล สะกด เช่น

เผด็จ	สมเด็จ	สำรวจ	ฉกาจ	เดิร	ขจร
ควร	ถวิล	ดล	ถนล	ตำบล	เจริญ
เชิญ	อัญเชิญ	ชาญ	ชำนาญ	รัญจวน	ผลาญ

๓. มักเป็นคำแผลง เช่น

ขदान – กระดาน	ประทุก – บรรทุก
ขจอก – กระจอก	ประจบ – บรรจบ
ขโดง – กระโดง	ประจง – บรรจง
ขจาย – กระจาย	สรอายุ – สำราญ
ผสม – ประสม	เสร็จ – สำเร็จ
ผสาน – ประสาน	สรวล – สำรวล
ผเชิญ – ประเชิญ	อาจ – อำนาจ
ประพม – บรรพม	

๔. มีการสร้างคำโดยเติมคำหน้า เรียกว่าลงอุปสรรค (บัง บั่น บำ)

เช่น บังคับ บังคม บังเหียน บังเกิด บังอาจ
บั่นไต่ บั่นดาล บั่นลือ บำบัด บำเหน็จ

๕. นิยมนำมาเป็นคำราชาศัพท์ เช่น

เสวย โปรด ทูล เสด็จ เชนย บรรทม ฯลฯ

๖. คำ ๒ พยางค์ เหมือนอักษรนำและอักษรควบของไทย เช่น

แขนง จมูก ฉนำ ฉลอง กระปือ ชลิ่ง

คำที่มาจากจีน

คำยืมภาษาจีนที่ใช้อยู่ในภาษาไทยส่วนใหญ่มาจากภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาจีนฮกกาเตี้ยน มีปรากฏในพจนานุกรม เช่น

ก๊วก	ง่วน	ตึง	บ๊วย	ฮวงซุ้ย
กงเต็ก	จันอัง	ตงฉิน	บ๊ะจ่าง	ฮ่วยจ้อ
กงสี	จับกัง	ตะหลิว	บะหมี่	ฮือแซ
ก้วยจับ	จับฉ่าย	ตังฉ่าย	บู้งี้	เฮงชวย
กวยจี้	จับยี้กี้	ตั้วโผ	เปาะเปี๊ยะ	กวางตุ้ง
ก้วยเตี่ยว	จินแส	ตั้วเฮีย	แป๊ะชะ	กั๋งฟู
กงเอี้ยะ	เจ	ตุ๋น	โป	เกาลัด
กั๋งฉิน	เจ็ง	ตุ้ย	โปเก	ขงจื้อ
ก๊วย	เจี้ยน	เต้าเจี้ยว	โผ	แต้จิ๋ว
กวยซ่าย	โจ๊ก	เต้าทึง	ยี่ห้อ	ไต้หวัน
กวยเฮง	เฉาก๊วย	เต้าส่วน	ลีนจี้	เก้าแก่เนี้ย
เก้	แฉ่โผ	เต้าหู้	หลงจู้	ปาต่องโก
เก๊ก	ชวย	เต้าหู้ยี้	ห้าง	หลิน
เกาเหลา	ซาลาเปา	เต้าฮวย	หุน	เหลา
เก้าอี้	ซีอิ้ว	ไต้ถ้ง	หุน	ไหหล่า
เพี้ยมอี่	เซ็ง	ไต้ฝุ่น	เหลา	ฮกเกี้ยน

คำที่มาจากภาษาอังกฤษ

เป็นภาษาในตระกูล มีอุปสรรค วิภัติ ปัจจัย เช่นเดียวกับภาษาบาลีและสันสกฤต เป็นภาษาประเทศพัฒนาแล้วจึงแพร่หลายไปทั่วโลกรวมถึงภาษาไทย โดยผ่านทางการค้าขาย การศึกษา และทางเทคโนโลยี

วิธีนำคำอังกฤษมาใช้

๑. ใช้ตามคำเดิม เช่น ลอนดอน เคมี วัคซีน โอโซน
๒. ใช้ตามคำเดิมออกเสียงผิดรูป เช่น เมตร ออฟฟิศ ลอตเตอรี่
๓. เปลี่ยนคำ อิงลิช เป็น อังกฤษ, พาวนด์ เป็น ปอนด์
๔. ตัดรูปสระหลังคำ เช่น ยูโร เปลี่ยนเป็น ยุโรป, อเมริกัน เป็น อเมริกา
๕. เติมไม้ทัณฑฆาตที่พยัญชนะตัวสุดท้าย เช่น ไมล์ เป็น ไมล์
๖. เติมไม้ทัณฑฆาตกลางคำ เช่น ซอล์ก เปอร์เซนต์
๗. ตัวตัวตามที่เป็นพยัญชนะซ้ำกับตัวสะกดออก เช่น ฟุตบอล เป็น ฟุตบอล
๘. เติมไม้วรรณยุกต์ และไม้ไต่คู้ เช่น ก๊าซ เซ็ต เซ็ค

คำที่มาจากภาษาชวา มลายู

ภาษาชวา ปัจจุบัน เรียก ภาษาอินโดนีเซีย ไทยยืมมาใช้ในวรรณคดีเรื่องกาหลงและอิเหนา เป็นภาษาเขียน
ภาษามลายูหรือภาษามลายู ปัจจุบันเรียกภาษามลายูเซีย ปะปนในภาษาไทยเพราะมีพรมแดนติดต่อกัน มีความสัมพันธ์ทางการค้า ศาสนา วัฒนธรรม มาช้านาน ปัจจุบันหลายจังหวัดชายแดนใต้ใช้ภาษามลายูสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ตัวอย่างคำภาษาชวา มลายู ในภาษาไทย

บุหงา	บุหลัน	ระตู	ปาหนัน	ตุนาหงัน	ยิวา
ทุเรียน	น้อยหน้า	ประทัด	กัญแจ	กระดังงา	ซ่าหริ่ม
กะพง	กะจูด	กำยาน	กำป็น	กะละปิงหา	จำปาตะ
พูดู	ปาเต๊ะ	กระดังงา	มังคุด	กริช	

คำที่มาจากภาษาพม่า เช่น หม่อง กะปิ ส่วย

คำที่มาจากภาษาฝรั่งเศส เช่น กงสุล กรัม คาสีโน กาแฟ กาเฟอีน กิโลเมตร โก้เก้ คูปอง เปตอง คาร์เฟ้ บุฟเฟต์ ครัวซอง ปาร์เกต เซมเปญ

คำที่มาจากภาษาเปอร์เซีย เช่น ภาคี กุหลาบ ลูกเกต คาราวาน ชุกชี ฝรั่ง ราชาวดี

คำที่มาจากภาษาอาหรับ เช่น กะลาสี การบูร ฝิ่น โก้หฺราน

คำที่มาจากภาษาญี่ปุ่น เช่น กีโมโน เกอิชา คาราเต้ เคนโด ซามูไร ซากุระ เทมปุระ สุกียากี้ ยูโด

คำที่มาจากภาษาโปรตุเกส เช่น สบู่ ปีนโต กะละแม กะละมัง จับปิ้ง บาทหลวง เหยี่ยว

นอกจากนี้ยังมีภาษาอื่นๆ อีกแต่ไม่มากนัก เป็นสิ่งที่จะต้องสังเกตสืบค้นต่อไป

ใบความรู้ เรื่องแนวทางในการพิจารณาวรรณกรรม หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒
เรื่องข้อคิดจากละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แนวทางในการพิจารณาวรรณกรรม

เนื้อเรื่อง

บทละครพูดเรื่อง เห็นแก่ลูก แสดงถึงความรักของพ่อที่มีต่อลูกผ่านพฤติกรรมของตัวละครแต่ละตัว โดยพระยาภักดีดินถนาถ เป็นตัวแทนของบิดาเลี้ยงที่ทำหน้าที่พ่อด้วยความเต็มใจ ส่วนนายล้ำ เป็นตัวแทนของบิดาผู้ให้กำเนิดซึ่งสามารถเปลี่ยนความเห็นแก่ตัวไปเป็นความเห็นแก่ลูกได้ในที่สุด

ศิลปะการประพันธ์

๑. ใช้ภาษาโบราณ แต่ทำความเข้าใจได้ไม่ยาก เช่น “ไม่รับประทาน” (ไม่รับประทาน คือ ไม่เอา)
๒. ใช้คำพูดที่สั้น แต่แฝงรายละเอียดเกี่ยวกับตัวละครไว้กระชับ
๓. ใช้บทสนทนาแสดงบรรยากาศ เหตุการณ์ และอารมณ์ของตัวละคร

ข้อคิด คติคำสอน และความจรรโลงใจ

๑. การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ดังจะเห็นได้จากผลทุจริตของนายล้ำที่ต้องรับโทษจำคุกเป็นเวลา ๑๐ ปี
๒. ความรักระหว่างพ่อลูกเป็นความรักบริสุทธิ์ไม่หวังผล ดังที่นายล้ำล้มเลิกความเห็นแก่ตัวของตนเอง เมื่อได้รับรู้ว่าแม่ล่อมีความภาคภูมิใจในตัวบิดาผู้ให้กำเนิดอย่างไร
๓. ความรักบริสุทธิ์สามารถแผ่ไปถึงบุคคลอื่นได้ ตัวอย่างเช่นความรักของพระยาภักดีดินถนาถที่มีต่อแม่ล่อ ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่เลือดเนื้อเชื้อไขของตนเอง

การนำไปใช้ในชีวิตจริง

๑. การหลงใหลบอยและการทำกรรมชั่วทั้งปวงล้วนนำมาซึ่งปัญหาครอบครัวและปัญหาสังคม
๒. การรู้ผิดชอบชั่วดีในการกระทำของตนจะช่วยให้ครอบครัวปกติสุขไร้ซึ่งปัญหา

ใบงาน เรื่องเห็นแก่ลูก หน่วยที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒
เรื่องข้อคิดจากละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๑
ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนหาความหมายของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

คำศัพท์	ความหมาย
๑. เกล้าम्म	
๒. เสมียน	
๓. ช่างพูด	
๔. ครีมโซดา	
๕. ปอน	
๖. ระหาย	
๗. หมอความ	
๘. ทมหั่วเนา	
๙. เสมียนบาญชี	
๑๐. อาญาจักร	
๑๑. อีนัง	
๑๒. เหนียวใจ	
๑๓. ฉาย	
๑๔. มีเหย้ามีเรือน	
๑๕. ขอรับ	
๑๖. สิบซัง	
๑๗. เป็นโทษ	
๑๘. เจ้าคุณ	
๑๙. ใต้เท้า	
๒๐. เกลือก่า	

คำชี้แจง ๒. ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้โดยการอธิบายให้ชัดเจน

๑. พระยาภักดินฤนาถ บิดาบุญธรรมของแม่ล่อ ให้ความรักความปรารถนาดีต่อแม่ล่ออย่างจริงใจหรือไม่ มีเรื่องใดที่สนับสนุนความเห็นนี้

.....

.....

๒. ตัวละครต่อไปนี้มีบุคลิกลักษณะอย่างไร ตามความคิดเห็นของนักเรียน

- ๒.๑ นายกล้า.....
- ๒.๒ พระยาภักดินฤนาถ.....
- ๒.๓ แม่ล่อ.....
- ๒.๔ อ้ายคำ.....

๓. แนวคิดหรือแก่นเรื่องเห็นแก่ลูก คืออะไร.....
๔. บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกมีกลวิธีการเขียนอย่างไร.....
๕. บทบรรยายในละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกมีประโยชน์อย่างไร.....

๖. นักเรียนคิดว่า อ้ายคำมีคุณธรรมในเรื่องใด.....
๗. อ้ายคำปฏิบัติต่อแขกของนายเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๘. เหตุใดนายล้ำจึงดูแก่กว่าอายุจริง.....

๙. จากพฤติกรรมทั่วไปของนายล้ำ แสดงให้เห็นว่านายล้ำเป็นคนอย่างไร.....

๑๐. เมื่อนายล้ำถูกจับค้าฝิ่นกับจีนกิมเจ็ก แต่ทำไมไม่ถูกดำเนินคดี.....

๑๑. ทำไมนายล้ำจึงต้องการมาพบแม่ล่อ.....

๑๒. เพราะเหตุใดพระยาภักดีดินฤนารถ จึงให้เงินนายล้ำ และทำไมจึงร้องขอเกมบังคับให้นายล้ำรีบไป.....

๑๓. รัชกาลที่ ๖ ทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก โดยใช้พระนามแฝงว่า.....

๑๔. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระนามเดิมว่า.....

๑๕. เรื่องเห็นแก่ลูก เป็นบทละครพูดกึ่งองค์.....

๑๖. “การละครเป็นวิธีหนึ่งของการอบรมจิตใจ” นักเรียนคิดว่าการละครอบรมจิตใจได้อย่างไร.....

๑๗. เรื่องเห็นแก่ลูกให้คติสอนใจในด้านใดมากที่สุด.....

๑๘. นายล้ำเป็นคนอายุราว ๔๐ ปี แต่หน้าตาแก่..แต่งกายค่อนข้างปอนๆ แต่ยังเห็นได้ว่าเคยเป็นผู้ดีมาครั้งหนึ่งแล้วคำที่ขีดเส้นใต้ให้นักเรียนเข้าใจว่าอย่างไร จงอธิบาย.....

๑๙. แม่ล่อสร้างภาพพ่อไว้ในใจ ว่าพ่อเป็นคนดี ใจกว้าง นักเรียนคิดว่าคนในยุคปัจจุบัน “สร้างภาพ” หรือไม่ ถ้าสร้างฯ อย่างไร.....

๒๐. จากเรื่องเห็นแก่ลูก จงบอกความหมายของคำที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้

- จำได้คลับคล้ายคลับคลา.....
- ใต้เท้ามีบุญขึ้นแล้ว.....
- ผมรู้สึกตัวว่าผมแก่ไปมาก.....
- จะให้ฉันพูดตามตรงอีกหรือ.....
- เขารู้ว่าฉันเป็นแต่พ่อเลี้ยงเขา.....

คำชี้แจง ๑. ให้นักเรียนหาความหมายของคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

คำศัพท์	ความหมาย
๑. เกล้าผม	คำใช้แทนตัวผู้พูดเพศชายพูดกับผู้ใหญ่ด้วยความเคารพ หรือว่าใช้เกล้ากระผม
๒. เสมียน	พนักงานบัญชี
๓. ช่างพูด	มีวาจาคมคาย
๔. ครีมิโซดา	น้ำหวานสีเขียวผสมโซดา
๕. ปอน	ซอมซ่อ อัดคัด ขัดสน
๖. ระหાય	กระหાય
๗. หมอความ	ทนายความ
๘. หมาหัวเนา	คนที่เป็นที่รังเกียจของคนอื่นไม่สามารถเข้ากับใครได้ ไม่มีใครรัก
๙. เสมียนบัญชี	พนักงานบัญชี
๑๐. อาญาจักร	โทษ
๑๑. อีนัง	เอาใจใส่ เอาใจช่วยดูแล
๑๒. เหนียวใจ	ยับยั้งใจ
๑๓. ฉาย	ถ่ายรูป
๑๔. มีเหย้ามีเรือน	แต่งงาน
๑๕. ขอรับ	คำขานรับของเพศชายขานรับผู้เป็นนาย
๑๖. สิบซัง	มาตราเงินโบราณ หนึ่งในซังมีจำนวนเท่ากับ ๘๐ บาท สิบซังเท่ากับ ๘๐๐ บาท
๑๗. เป็นโทษ	ได้รับโทษ ตีคุก
๑๘. เจ้าคุณ	คำเรียกผู้มีบรรดาศักดิ์ตั้งแต่ชั้นพระยาขึ้นไป
๑๙. ใต้เท้า	คำใช้แทนผู้ที่เราพูดด้วย ใช้กับขุนนางผู้มีศักดิ์สูง เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๒
๒๐. เกลือเก่า	เพื่อนเก่า

คำชี้แจง ๒. ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้โดยการอธิบายให้ชัดเจน

๑. พระยาภักดีนฤนาถ บิดาบุญธรรมของแม่ล่อ ให้ความรักความปรารถนาดีต่อแม่ล่ออย่างจริงใจหรือไม่ มีเรื่องใดที่สนับสนุนความเห็นนี้.....อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน.....

๒. ตัวละครต่อไปนี้มีบุคลิกลักษณะอย่างไร ตามความคิดเห็นของนักเรียน

๒.๑ นายกล้า.....อายุราว ๖๐ สิบเศษ ผิวขาว หน้าแดงดูแก่กว่าวัยด้วยตี้มเหล้ามาก

๒.๒ พระยาภักดีนฤนาถ.....บุคลิกภาพภูมิฐาน สูง มีสง่า ราศีผู้ดี สุขุม

๒.๓ แม่ล่อ.....เป็นหญิงสาววัย ๑๗ ปี สดใส เรียบร้อย พูดจาไพเราะอ่อนหวาน

๒.๔ อ้ายคำ.....มีความรอบคอบ รักดีต่อเจ้านาย ซื่อตรง ฉลาดเฉลียว

๓. แนวคิดหรือแก่นเรื่องเห็นแก่ลูก คืออะไร.....พ่อแม่ยอมเสียสละได้ทุกอย่างเพื่อความสุขของลูก

๔. บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกมีกลวิธีการเขียนอย่างไร.....เป็นบทละครพูด เน้นบทสนทนา ดำเนินเรื่องรวดเร็ว ด้วยคำพูดตัวละครที่สื่อสารตรงไปตรงมา

๕. บทบรรยายในละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูกมีประโยชน์อย่างไร.....บอกถึงบุคลิกภาพตัวละคร เห็นภาพของสถานที่ในฉากนั้นๆ

๖. นักเรียนคิดว่า อ้ายคำมีคุณธรรมในเรื่องใด.....ความซื่อสัตย์

๗. อ้ายคำปฏิบัติต่อแขกของนายเหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด.....เหมาะสม เพราะเป็นหน้าที่ที่ต้องเฝ้าบ้าน และดูแลเรื่องความปลอดภัย ไม่ไว้วางใจคนแปลกหน้า

๘. เหตุใดนายลำจึงดูแก่กว่าอายุจริง.....เพราะดื่มเหล้ามาก

๙. จากพฤติกรรมทั่วไปของนายลำ แสดงให้เห็นว่านายลำเป็นคนอย่างไร.....เห็นแก่ตัว

๑๐. เมื่อนายลำถูกจับค้าฝิ่นกับจีนกิมแจ็ก แต่ทำไมไม่ถูกดำเนินคดี...เพราะปฏิเสธว่าไม่ได้ร่วมค้าฝิ่นด้วย

๑๑. ทำไมนายลำจึงต้องการมาพบแม่ล่อ.....หวังให้แม่ล่อเลี้ยงตนเองเพราะไม่มีหนทางทำมาหากินแล้ว

๑๒. เพราะเหตุใดพระยาภักดีดินถุนาถ จึงให้เงินนายลำ และทำไมจึงร้องขอเกมบังคับให้นายลำรีบไป.....
.....เพราะไม่ต้องการให้นายลำแสดงตัวว่าเป็นพ่อแม่ล่อเพราะจะทำให้ผู้อื่นไม่กล้าคบหาแม่ล่อเพราะเป็นลูกคนติดคุก

๑๓. รัชกาลที่ ๖ ทรงพระราชทานนิพนธ์บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก โดยใช้พระนามแฝงว่า....พระขรรค์เพชร

๑๔. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวพระนามเดิมว่า.....สมเด็จพระเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ

๑๕. เรื่องเห็นแก่ลูก เป็นบทละครพูดกี่องก์.....๑ องก์.....

๑๖. “การละครเป็นวิธีหนึ่งของการอบรมจิตใจ” นักเรียนคิดว่าการละครอบรมจิตใจได้อย่างไร.....
.....สอดแทรกคำสอนลงในบทละคร.....

๑๗. เรื่องเห็นแก่ลูกให้คติสอนใจในด้านใดมากที่สุด.....ความรักของคนในครอบครัว.....

๑๘. นายลำเป็นคนอายุราว ๔๐ ปี แต่หน้าตาแก่..แต่งกายค่อนข้างปอนๆ แต่ยังเห็นได้ว่าเคยเป็นผู้ดีมาครั้งหนึ่งแล้วคำที่ขีดเส้นใต้ให้นักเรียนเข้าใจอย่างไร จงอธิบาย.....ผู้ที่เคยเป็นราชการ มียศตำแหน่งมาก่อน

๑๙. แม่ล่อสร้างภาพพ่อไว้ในใจ ว่าพ่อเป็นคนดี ใจกว้าง นักเรียนคิดว่าคนในยุคปัจจุบัน “สร้างภาพ” หรือไม่ ถ้าสร้างฯ อย่างไร.....อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน.....

๒๐. จากเรื่องเห็นแก่ลูก จงบอกความหมายของคำที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้

- จำได้คลับคล้ายคลับคลา.....จำได้แต่ไม่ค่อยแน่ใจ.....
- ใต้เท้ามีบุญขึ้นแล้ว.....มียศบรรดาศักดิ์เพิ่มขึ้น.....
- ผมรู้สึกตัวว่าผมแก่ไปมาก.....มีใบหน้าที่มากกว่าอายุ.....
- จะให้ฉันพูดตามตรงอีกหรือ.....พูดความจริงที่ไม่อยากพูด.....
- เขารู้ว่าฉันเป็นแต่พ่อเลี้ยงเขา.....แค่เพียง.....